

De Reunie

Yves Caspar

2018

Personages

<i>Josiane</i>	<i>de organisator</i>
<i>Marie-Jeanne</i>	<i>de stille</i>
<i>Vera</i>	<i>de hevige</i>
<i>Claire</i>	<i>de eeuwig jonge</i>
<i>Frieda</i>	<i>de vermoeiende</i>
<i>Benny</i>	<i>echtgenoot van Frieda</i>
<i>Jean-Jacques</i>	<i>jonge liefde van Claire</i>
<i>Clautilde</i>	<i>zuster en oud-leerkracht</i>

Een achtergrond van de personages vindt u achteraan deze brochure.

De tijden kunnen worden aangepast aan de leeftijden van de actrices. In de tekst is sprake van een reünie na 40 jaar. Dat kan evengoed 25, 30, 35... jaar zijn.

De klasgenotes hebben dezelfde leeftijd, al kan de actrice die Claire speelt in werkelijkheid jonger zijn dan de anderen.

De namen van Marie-Jeanne en Jean-Jacques worden in de brochure afgekort tot MJ en JJ. Bedoeling is echter dat de namen volledig worden uitgesproken.

Het decor

Woonkamer van Josiane.

Centraal staat een grote zetel of salon.

Jardin achteraan: de gang naar de voordeur en de slaapkamers.

Jardin vooraan: een kleine (gesloten) barkast vol gin en aan de muur de huwelijksfoto van Josiane en Marcel. Cour een in de muur ingebouwde kast met schakelaars (eventueel achter een schilderij). Een open keuken of toog met twee krukken.

Achteraan midden: één of twee grote ramen met gesloten gordijnen

Cour achteraan: de deur of doorgang naar de keuken.

Contact auteur: info@deroxy.be

Deel 1

Instrumentale versie van “Les feuilles mortes” (Yves Montand).

Josiane steekt wat kaarsjes aan op de salontafel. Ze ordent de kussens in de zetel. Schenkt zichzelf al een glas wijn uit en zet zich rustig in de zetel. De muziek wordt afgebroken door het inbraakalarm. Josiane schrikt zich een ongeluk. Ze gaat naar een kast met knoppen en schakelaars en probeert wat knoppen af te zetten. Het alarm stopt niet. Ze neemt haar gsm en belt. Ze is opgejaagd en boos, want dit is niet de eerste keer.

Josiane Marcel! Het inbraakalarm is weer aan het afgaan. Ik krijg het niet afgezet. ... Nee, dat heb ik al geprobeerd. ... De tweede van rechts op de rij in het midden. Die staat af... De derde? *(ze rommelt wat in de kast. Een tweede alarm slaat aan.)* Potverdekke, hè! *(ze zet de schakelaar terug af, het tweede alarm stopt).* Dat was hem niet. ... De vierde? *(ze zet weer een schakelaar af, het alarm stopt)* Ja, dat was het. De vierde. ...

Marcel, ik ben dat beu! 't Is toch niet omdat gij alarmsystemen verkoopt dat ge dat in ons eigen huis ook allemaal moet installeren. Wij wonen hier precies in Leuven Centraal. Als ik een blik soep opendraai met ik oppassen of er gaat een alarm af. ... Ja, dat kan wel zijn. Maar kunt ge dan tenminste etiketten plakken boven die schakelaars, zodat ik weet welke schakelaar waarvoor dient. ... Wat? ... Waarom dat alarm afging? Door die kat van hiernaast weer, zeker. Ja, dat beest weet dat niet, hè Marcel! Hoe kan zo'n kat dat nu weten dat er een alarm afgaat als ze over ons gras loopt. Ik zal wegwijzers zetten, zodat ze vanaf nu in een boog rond onze hof gaat, is 't goed? ...

Nog iets. Die vrouwen van mijn school gaan dadelijk arriveren. Hoe kan ik de poort van de oprit vastzetten zodat die open blijft staan? ... Omdat die mensen anders op zeventig knoppen moeten drukken eer ze binnen geraken en dat wil ik niet. De deurbel zal wel genoeg zijn. ...

De zesde van de onderste rij? Wacht, hè. *(ze zet de schakelaar af en gaat kijken aan het raam)* Ja, ze gaat open. En die poort blijft nu open, zolang ik niet aan die schakelaar kom? ... Ok. ... Ja, als we vertrekken naar school zal ik ze terug dichtdoen.

Hoe is 't daar in Parijs? Hebt ge de Eiffeltoren gezien? Ja, Marcel, dat is een hoop lelijk ijzer, dat wist ge toch? ... En nu vertrekt ge naar de beurs? ... Tot hoe laat duurt die nocturne? ... Zo laat!?! ... En dan nog iets drinken zeker? ... Zie maar dat ge u niet zat drinkt. En wegblijven uit de Moulin Rouge! Ge hebt daar niks te zoeken.

Er klinkt een signaal (de opritverklikker)

Er komt iemand de oprit op. Ik ben eens curieus. Ik hoop dat ze allemaal lelijker oud zijn geworden dan ik. ... Awel ja, eerst hier iets drinken en dan gaan we samen naar Virgo Fidelis voor de reünie.

De bel

Josiane Ik ga u laten, Marcel. ... Tot morgen... Jaja

De bel

Josiane Maar rustig. We hebben elkaar veertig jaar niet gezien, op die halve minuut zal het nu ook niet meer steken.

Ze kijkt nog snel in de spiegel. Ze trekt met haar vingers haar ooghoeken wat naar achter, om te zien of haar rimpels nog meevallen.

Josiane Op hoop van zegen.

Josiane af

MJ *(af)* Dag Josianne.

Josianne *(af)* Dag Marie-Jeanne. Ik ben blij u terug te zien. Na veertig jaar, zeg! Kom binnen, kom binnen!

Josiane op met Marie-Jeanne (MJ) een schuchtere, saai uitziende vrouw. Ze blijft aan de deur staan met haar handtas in de handen geklemd. Oogcontact maken durft ze niet.

MJ Merci voor de uitnodiging. Dat was een goed idee van u om hier af te spreken.

Josiane Ja, het is toch plezanter om daar in groep aan te komen dan alleen.

MJ Dat zou ik niet gedurfd hebben. Alleen tussen al dat volk.

Josiane Als ge dan moet beginnen zoeken naar uw oud-klasgenoten tussen al die mensen. Dat is zoeken naar een speld in een hooiberg.

Zeker omdat al die spelden ook nog eens verroest zijn sinds de laatste keer dat ge ze gezien hebt.

Josiane lacht met haar grapje. MJ niet.

Josiane *(stopt met lachen)* Ja... Zet u, Marie-Jeanne.

MJ Dank u.

MJ gaat zonder rond te kijken zitten op de rand van de zetel, handtas nog steeds in de handen. Haar rug naar de foto die ze later pas zal opmerken.

Josiane Laten we een aperitiefke drinken op het weerzien.
Een wijntje? Of liever een cava? Een porto? Een Martini? Een Aperol?

MJ Oei nee, geen alcohol! Daar kan ik niet tegen.

Josiane Een Cola? Cola Light? Zero? Fanta? Een Tonissteiner? Citroen? Orange?

MJ Een glas water, alstublieft.

Josiane Ah... ok... een Perrier, een San Pellegrino?

MJ Dat mag van de kraan.

Josiane Van de... Ik zal zien of ik dat nog in huis heb.

Josiane lacht met haar eigen grap, MJ lacht niet. Josiane stopt met lachen.

Josiane Ik ben direct terug *(af)*

MJ Ge woont hier schoon.

Josiane *(af)* Dank u. We wonen hier graag.

MJ Dat kan ik geloven.

Josiane *(af)* Rustige buurt. En toch niet te ver van het centrum.

MJ Ja.

Josiane *(af)* Ik kijk er echt naar uit, naar die reünie. Gij ook?

MJ Ik kan niet te lang blijven. Ik moet de laatste bus halen. Of anders moet ik opnieuw een taxi nemen, maar dat kost zoveel geld.

Josiane *(op met glas water)* Zijt ge niet met de auto?

MJ Nee, ik ben met de taxi gekomen. Ik heb geen rijbewijs.

Josiane Nee? Dat moet ook niet gemakkelijk zijn.

MJ Och, waarom heb ik een rijbewijs nodig? Ik ga naar het zangkoor en naar de KAV, maar ik woon naast de parochiezaal en tegenover de kerk, dus ik doe dat gemakkelijk te voet. En voor de rest.... Na Lowie zijn accident kom ik niet meer veel buiten.

Josiane Lowie?

MJ *(krijgt het moeilijk)* Hij heeft een half jaar geleden een accident gehad.

Josiane Oei. Serieus?

MJ Ja, een heel serieus accident. Hij was heel zwaar gewond.

Josiane Maar Marie-Jeanne wat zegt ge nu...

MJ Ik laat hem niet graag alleen, dus ik ben de laatste maanden zoveel mogelijk thuis gebleven om voor hem te zorgen.

Josiane En wat is er juist gebeurd?

MJ *(huilt)* Hij werd aangereden door een auto..

Josiane O nee!

MJ Voor onze deur. Een of andere zot die veel te snel reed én die aan het sms'en was achter het stuur. Kunt ge u dat voorstellen? Sms'en achter het stuur. Alsof dat niet kan wachten. Door een stom sms'ke moet Lowie de rest van zijn leven slijten als een sukkelaar. Hij kan geen vast voedsel meer eten, hij kan niet meer kan lopen?

Josiane Maar kind toch... Die gsm's dat is voor niks goed.

MJ Ja

Josiane Drink eens. *(stilte)* Dat is om stil van te worden.

Stilte, MJ drinkt. Dan klinkt er een luid signaal.

MJ *(schrikt en gooit water uit het glas op de zetel)* O nee, sorry. Sorry, Josiane.

Josiane Het is niet erg. Ik haal een handdoek *(af in keuken)*

MJ *(droogt met haar sjaaltje de zetel op)* Wat was dat?

Josiane *(af)* Dat is de opritverklikker.

MJ De wat?

Josiane *(op en geeft keukenhanddoek)* De opritverklikker. Een sensor die aangeeft als er iemand onze oprit opkomt. Wij hebben een elektrische poort. Normaal is die altijd dicht, maar omdat ik jullie verwachtte, heb ik ze open laten staan. Dat signaal is een extra beveiliging die aangeeft dat er iemand de oprit opwandelt of oprijdt.

MJ Ah zo.

Josiane Ge gaat zien, direct gaat de bel van de voordeur.

De bel.

Josiane Ziet ge 't.

MJ *(is nog altijd met haar sjaal over de zetel aan het wrijven, terwijl ze de keukenhanddoek in de andere hand heeft)* Sorry, Josiane, sorry van uw zetel... Marie-Jeanne toch!

Josiane Het is maar water. Dat kan geen kwaad. Ik ga even opendoen.

Josiane af.

MJ Kalm, Marie-Jeanne, ge zijt u weer aan het aanstellen. Herpak u! Maak u niet belachelijk!

Wanneer ze de stemmen in de gang hoort, doet ze de keukenhanddoek rond haar hals en steekt ze haar sjaal onder een kussen.

Vera *(af)* Goeienavond.

Josiane *(af)* Vera! Hoe gaat het?

Vera *(af)* Het gaat, kind, het gaat. Merci voor de invitatie.

Josiane Kom binnen!

Vera Ik moet zeggen: uw uitnodiging kwam als een verrassing. We hebben elkaar al die jaren niet meer gezien.

Josiane Veertig jaar, Vera.. Hoog tijd om eens wat bij te praten, niet?

Vera *(ziet MJ)* Welwelwel, wie we hier hebben. Marie-Jeanne Vercauteren. Schone sjaal!

MJ beseft dat ze de keukenhanddoek heeft verwisselt met haar sjaal en doet hem snel uit.

MJ Oh, wat doe ik nu. Sorry! Dag Vera.

Ze staat recht om Vera vluchtig de hand te schudden.

Vera Dag Marie-Jeanne. Wat scheelt er? Ge ziet zo bleek. Zijt ge zo geschrokken van mij terug te zien? Ben ik zo lelijk geworden in de loop der jaren? *(ze lacht)*

Josiane Marie-Jeanne is een beetje over haar toeren.

Vera Nog altijd? Dat was ze veertig jaar geleden ook al.

Josiane Ze was juist aan het vertellen over hare Lowie?

Vera *(gaat zitten)* Lowie? Dat meent ge niet? Zijt gij ooit van straat geraakt, Marie-Jeanne? Wie had dat gedacht?

Josiane Allé, Vera

Vera Wat? Dat is toch waar? Laat ons nu eerlijk zijn, Marie-Jeanne, ge zijt toch altijd een muurbloempje eerste klas geweest. Josiane, gij dacht toch ook dat ze zou intreden in het klooster? Maar dan toch geen non geworden, Marie-Jeanne?

MJ Toch niet, Vera. Maar Lowie...

Vera En hebt ge hem niet meegebracht? Want die had ik nu toch wel eens willen zien.

MJ Lowie kan dat niet meer.

Vera Waarom niet? Is 't zo een oude misschien? Groot gelijk kind! Dan zit ge rapper aan zijn geld.

MJ begrijpt de opmerking niet.

Josiane *(om de situatie te redden)* Wat wilt ge drinken, Vera?

Vera Wat drinkt gij, Marie-Jeanne?

Josiane Marie-Jeanne drinkt water.

Vera Water? Nog niks veranderd, die Marie-Jeanne. Water is om onze valse tanden in te leggen, hè Marie-Jeanne! *(lacht)* Water, daar poepen de vissen in! Laat u toch eens gaan, kind. Hoe dikwijls hebben we dát vroeger niet tegen u gezegd. “Laat u eens gaan, Marie-Jeanne”, zeiden we altijd. Weet ge het nog?

MJ Excuseer, mag ik efkes naar uw toilet, Josiane.

Josiane Aan de voordeur rechts.

Vera Wat krijgt die nu?

Josiane Vera toch! Marie-Jeanne was juist aan het vertellen over het accident van haar man. Hij is zwaar hulpbehoevend en voor de rest van zijn leven gehandicapt.

Vera Ja, dat kon ik natuurlijk niet weten.

Josiane Gij zijt duidelijk nog niks veranderd. Vroeger op school wist ge ook al niet wat ge moest zeggen en wat ge moest zwijgen.

Vera Ik heb dat na Virgo Fidelis op mijne cv gezet als “spontaan”.

Josiane En heeft het geholpen?

Vera Ene keer, bijna. Maar op het sollicitatiegesprek legde de personeelsdirecteur ineens zijn hand op mijn knie en heb ik hem “spontaan” een kopstoot gegeven.

Josiane Dat meent ge niet!

Vera Neus gebroken. Heel zijn wit hemdje vol bloedspatten. Toen heb ik gezworen dat ik nooit op een bureau zou gaan werken. De vrouwen moeten er al het werk doen en de venten gaan met de pluimen lopen. En intussen maar hun vrouwelijke collega’s bepotelen en links of rechts een secretaresse op hun bureau nagelen. Maar niet met mij! #notwithme! Ik ben preventief gestopt met solliciteren. *(later zal blijken dat Vera hier aan het liegen is)*

Josiane Preventief?

Vera Om te voorkomen dat ik één of andere manager of directeur met een perforator de kop insloeg.

Josiane Wat zal het zijn om te drinken?

Vera *(gaat naar barkast)* Is dat hier uw barkast?

Josiane Ja, maar...

Vera Mag ik eens kijken?

Josiane Nee, daar staat...

Vera heeft de kast al opengetrokken. Een alarm gaat af. Vera schrikt zich een ongeluk.

Vera Wat is dat!

Josiane *(naar de schakelaars)* Er staat een alarm op de kast.

Vera Wablieft?

Josiane Wacht!

Josiane zet een schakelaar af. Het huisalarm begint te loeien.

Vera Maar allé, zeg!

Josiane Foute schakelaar.

Ze zet nog wat schakelaars af. De alarmen stoppen.

Vera Ik verschiet mij hier een ongeluk!

MJ *(af)* Josiane??!!

Josiane 't Is niks, Marie-Jeanne. Vals alarm. *(tegen Vera)* Er staat een alarm op de barkast.

Vera Waarom? Schrik dat uwe porto gaat uitbreken?

Josiane Nee, maar Marcel zijn collectie gin staat in die kast. En die is wel wat geld waard.

Vera Die kast?

Josiane Die gin. Daar zijn flessen bij van een paar honderd euro. Hij is bang dat die gestolen zou worden.

Vera Door een dief met grote dorst?

Josiane Och ja, ik laat hem maar doen.

Vera Gelukkig heb ik geen zin in gin. We gaan het kastje terug mooi dichtdoen. Hebt ge iets van donker bier in huis?

Josiane zet schakelaar van het alarm terug op.

Josiane Hier staan nog een paar fleskes Leffe, denk ik?

Vera Perfect.

Josiane af voor drank

Vera *(voor zichzelf)* Een alarm op een kast, kunt ge het geloven. Wat een dikkenerij.

MJ op

MJ Ik was verschrokken.

Vera Van wat?

MJ Van dat alarm.

Vera Welk alarm?

MJ Dat alarm dat juist is afgegaan.

Josiane op met glas en flesje Leffe

Vera Er is geen alarm afgegaan.

MJ Hoe? Maar.

Vera Hebt gij een alarm gehoord, Josiane?

Josiane Ze is u maar aan het plagen, Marie-Jeanne. Het alarm van de barkast ging af en ik heb per ongeluk het huisalarm ook aangezet.

MJ Ah, ik dacht al, zou ik nu aan het doordraaien zijn.

Vera Dat doet ge al van toen ge 14 jaar waart, Marie-Jeanneke. *(gemeend gemoedelijk)* Kom, zet u hier naast mij.

MJ Ik heb onlangs ook een alarm laten plaatsen. Ge kunt tegenwoordig niet zeker genoeg zijn. Met al die buitenlanders.

Josiane Wonen er veel buitenlanders bij u in de buurt?

MJ Ja. Dat is de laatste jaren echt een plaag geworden.

Vera En wat dan? Polen? Afghanen? Syriërs?

MJ Hollanders vooral. Afghanen en Syriërs ook wel, maar daar heb ik eigenlijk geen last van. Daar kom ik goed mee overeen. Maar de Hollanders...

*Josiane gaat zitten en begint de Leffe uit te schenken.
Het signaal van de oprit klinkt.*

Vera Oei! De non-foodverantwoordelijke wordt gevraagd aan de collishopstand.

Josiane Nee, dat is de opritverklikker.

Vera Wie?

Josiane Ik zal het uitleggen als iedereen er is, anders moet ik het 5 keer vertellen. Ik ga opendoen.

Vera Ah, het was de deurbel.

De deurbel gaat.

Josiane Nee, dat was de deurbel.

*Josiane geeft het lege flesje Leffe aan Vera en gaat af met het volle glas.
In de coulissen kan Josiane de Leffe wisselen met tafelbier.*

Vera Wat is dat hier voor een circus (*bekijkt het flesje*) Daar ga ik niet ver mee lopen, hè Mieke.

Claire (*af*) Jeanine!

Josiane (*af*) 't is Josiane.

Claire (*af*) Ah ja, natuurlijk! Josiane!

Josiane (*af*) Dag Claire.

Aan Vera haar uitdrukking is het nu al te zien dat ze Claire niet graag ziet komen.

MJ Het is Claire

Vera Met haar air.

Claire en Josiane op. Claire verschijnt als een diva met zonnebril en een brede smile die nooit verdwijnt. Opgespoten lippen, opgetrokken ogen. Ze heeft

duidelijk te veelplastische chirurgie achter de rug. Ze draagt moderne kleding: korte rok of legging, lederen jasje, diepe decolleté... Felle make-up, glanzende huid. De anderen bekijken haar alsof ze een alien zien binnenkomen.

Claire Hallo iedereen!

Vera Claire?

Claire Greta!

Vera Bijna. Vera.

Claire Vera, juist! *(zet zonnebril af)*

Josiane Claire. Maar gij ziet er... Gij zijt bijna geen haar veranderd . Het is veertig jaar geleden en gij ziet er nog altijd 18 uit.

Claire Josiane, nu zijt ge aan het overdrijven...

Vera Ja, Josiane, nu zijt ge aan het overdrijven!

Josiane Ok, hooguit 48. Hoe doet ge dat?

Claire Gezond eten, niet roken en *(dubbelzinnig)* veel bewegen.

Vera En hier en daar wat laten optrekken en inspuiten, zeker?

Claire Vera, toch. Nog altijd zo rechttoe rechtaan. Aan uw auto zijn op tijd en stond toch ook kosten om hem nog door de keuring te krijgen. Ge zou dat ook eens moeten proberen. Met camions doen ze dat ook. *(lacht luid, maar haar gezicht verandert niet)*

Josiane Zijt ge ook zonder partner gekomen, Claire.

Claire Ik heb de taxi genomen. Jean-Jacques moest nog snel iets afwerken wat hij niet kon laten liggen. Hij komt wat later.

Josiane Hoe gaat het met u, Claire? Kom, zet u neer! *(geeft de Leffe aan Vera)*

Vera *(neemt de Leffe aan)* Geduld wordt beloond.

Claire Dag Marie-Louise!

MJ 't is Marie-Jeanne.

Claire Marie-Jeanne? Marie-Jeanne Vercauteren! Dat was het. Ge ziet er... Ge ziet er echt.... Allé, zeg Marie-Jeanne ...

Josiane Wat wilt gij drinken, Claire. Cava, wijn, iets fris...

Claire Doe mij maar een glaasje fruitsap.

Josiane af.

Vera Fruitsap? Ge zijt braaf geworden. Vroeger draaide ge uw hand niet om voor een halve liter bier meer of minder. Gij dronk als achttienjarige alle jongens onder de tafel.

Claire Gij toch ook.

Vera Ge moogt gerust zijn.

Claire Maar alcohol heeft een verouderend effect op de huid. Dus ik drink niet meer.

Vera Nee? Ik wel, hoor!

Claire Ik zie het (*aan uw huid...*).

Claire installeert zich in de zetel. MJ en Vera blijven haar bekijken.

Claire Wat?

Vera Gij zijt precies van caoutchouc. Hoeveel plastieke chirurgen zijn daar al aan bezig geweest?

Claire Mooi blijven kost wat pijn en moeite.

Vera En geld zeker. Met het geld van de botox die ze in uw gezicht hebben gespoten, kunt ge een villa in Frankrijk kopen.

Claire Ja, ik zie er graag goed uit.

Vera Maar meiske... laat de tijd toch zijn werk doen. Kijk naar Marie-Jeanne. Die heeft zich tenminste niet verzet tegen de jaren, h e kind.

MJ Euh... nee...

Vera Ik zou stoppen met dat allemaal te laten optrekken. Binnenkort staat uwe navel tussen uw ogen.

Vera en MJ drinken tegelijkertijd, terwijl ze Claire blijven aankijken. Claire wordt er ongemakkelijk van.

Claire Was er nog iets?

Vera Ge hebt die chirurg toch een proces aangedaan?

Claire Gaat jij mij de hele avond beledigen?

Vera Maar, nee Claire. We mogen toch al eens lachen. Kom, laten we “de plooiën gladstrijken”.

MJ verslikt zich

Claire Vera, ik verwittig u.

Vera Sorry, ik zal het niet meer doen. Beloofd. Blijf maar rustig... voor ge uit uw vel springt.

De opritverklikker.

Vera Aha! De opritverklikker.

Claire Wat is dat?

Vera Ik zou het niet weten!

Josiane op met het glas fruitsap voor Claire. Die steekt haar hand uit om het aan te nemen, maar Josiane gaat eerst de deur opendoen.

Josiane De volgende is er. Dames, drink gerust al.

Claire Ik zou wel willen.

Vera Santé

Claire Misschien moeten we toch even wachten op de rest.

Vera De rest had maar op tijd moeten komen. We gaan het niet laten oud worden, hè Claire?

Claire Wat?

Vera We gaan het niet laten koud worden, hè Claire.

Frieda valt binnen, totaal uitgeput en over haar toeren. Benny volgt haar, hij is uiterlijk kalm. Frieda praat heel snel en heel veel, zonder eerst na te denken. In haar hoofd is het altijd één grote chaos.

Frieda Och lieve mensen, we zijn er geraakt! Waar wij overal gezeten hebben, zeg!

Ze neemt het glas fruitsap uit de hand van Josiane en drinkt het ad fundum leeg

Claire Mijn...

Vera Frieda Vanvuchelen?

Frieda Dag allemaal. Sorry dat wij zo laat zijn. Och Marie-Jeanne, gij zijt hier al! Hoe is het met u? Waar wij overal gezeten hebben! Benny dacht dat hij wist hoe we moesten rijden. Hij zei....

Benny ... aan de lichten de tweede straat rechts. Dat is toch juist, hè?

Josiane Ja

Frieda Maar die straat hebben we dus niet gezien. Dus wij zijn waarschijnlijk de derde rechts ingereden. Josiane? Nu herken ik u pas! Dat is lang geleden. Waar wij overal gezeten hebben... Ik dacht op een gegeven moment: "we moet terug naar huis rijden, niks aan te doen". Vera! Gij zijt niks veranderd! Hoe gaat het met u? Waar wij overal... We waren al op de terugweg, toen ik zei..

Benny Toen IK zei...

Frieda ...we zullen hier nog eens inrijden en toen... (*ziet Claire, schrikt hevig, valt stilt*) Claire? Heb gij uw gezicht laten optrekken? En ineens stonden we hier op uw oprit. Ik dacht dat we...

Vera Frieda'ke?

Frieda Ja.

Vera Zwijg en zet u neer.

Frieda Ja, ge hebt gelijk, ik ben weer te druk. Benny zegt dat ook altijd, hij zegt dikwijls "Frieda, zwijg en zet u neer. Ge zijt te druk". Ik weet dat van mezelf, hoor. Als ik opgejaagd ben, dan ben ik te druk. Ik weet het, ik weet het.

Vera En toch blijven gáán, hè...

Josiane Nog een fruitsap? Of liever een wijntje of een cava?

Frieda Oei, nee Josiane, ik drink geen alcohol. Dat zit direct in mijne kop.

Claire En het is daar al zo druk...

Frieda Hebt ge geen Ice Tea om eens door te drinken?

Josiane Ice Tea? Nee, dat heb ik niet in huis.

Frieda Nee? Doe mij maar hetzelfde als Vera dan.

Josiane Maar dat is...

Frieda Neenee, dat is prima.

Josiane Euh... ok... Voor mijnheer.

Benny Zeg maar Benny.

Frieda Dat is Benny, mijne man.

Benny Ik wil wel een glaasje wijn.

Frieda Eén, hè Benny, want ge moet nog rijden. Waar zijn de andere mannen eigenlijk? Sigaretje roken in de hof?

Josiane De andere mannen?

Frieda Awel, de aanhangsels zal ik maar zeggen. Waar zijn ze.

Benny 't Is niet waar!

Frieda Wat is niet waar.

Benny Ik had het kunnen weten.

Frieda Wat had ge kunnen weten?

Benny *(tegen Josiane)* Er zijn hier geen andere mannen, zeker?

Josiane Nee, maar zet u er gerust bij.

Frieda Waarbij?

Benny Frieda...

Frieda Bij de andere mannen in de hof? Awel, ja, doe dat. Maar niet terug beginnen roken, hè gij!

Benny Er zijn geen andere mannen, Frieda! Niet hier en niet in de hof.

Frieda Hoe geen andere mannen? Hoe kan dat? O nee! Ze zijn toch niet? Zijn jullie allemaal? Ocharme, meiskes, toch... mijn innige deelneming.

Benny Frieda...

Frieda Zo jong nog. Dat roken zal hen natuurlijk ook geen goed gedaan hebben.

Benny Frieda...

Frieda Allemaal weduwe, op jullie leeftijd. Dat is hier precies "Het Kerkhofclubje" (*lacht nerveus*)

Benny (*rustig*) Frieda, schat, luister eens goed.

Frieda Dat is een toneelstuk...

Benny (*streng*) Frieda!

Frieda Ja.

Benny (*rustig*) Concentreer u op wat ik zeg..

Frieda Ja, maar...

Benny (*streng*) Eh!

Frieda Maar, Benny...

Benny (*streng*)Eh! (*wacht*) Frieda. De andere mannen zijn hier niet aanwezig.

Frieda Maar ze leven nog.

Josiane Ja, maar...

Frieda O wat een geluk! Ik voelde mij al op mijn ongemak dat Benny nog leeft.

Benny Maar ge weet toch wat dat wil zeggen, Frieda?

Frieda Ja, dat ze... O nee, is die reünie zonder partner?

Josiane Nee, Frieda, de...

Frieda Nu staat Benny hier schoon! Als een hond in een kegelspel. Dat is nu stom.

Benny Ja, dat is stom.

Frieda Als we nu nog gaan bowlen waren.

Josiane Maar het is geen probleem, mijnheer.

Benny Benny.

Josiane Benny. Zet u er gerust bij. Het zit zo: de andere mannen...

Frieda Neenee, als dat de bedoeling niet was, dan was dat de bedoeling niet. Ga in de auto zitten, Benny.

Josiane Maar nee...

Frieda Jawel, vooruit Benny. Hebt ge hem niks om te lezen, Josiane? Ah hier! Een Libelle. Vooruit, ga nu in de auto wachten.

Josiane Maar...

Benny Nee, het is niks, Josiane. Laat mij maar efkes. Ik heb een half uur met haar naast mij rondgereden om hier te geraken. Ik kan wel wat rust en stilte gebruiken. Ik ga even mediteren in de auto. En straks rij ik jullie naar de reünie.

Josiane Maar ge kunt toch zo alleen niet in de auto gaan zitten?

Benny Een half uurke. *(uitgeput)* Alstublieft. *(af)*

Frieda Thuis doet hij dat ook regelmatig. Dan vind ik hem nergens meer en dan zit hij in de garage alleen in de auto. Met de deuren op slot en met zijn kop op het stuur. Waarom? Ik zou het niet weten. Aan wie scheelt niks, hè! *(lacht)*

Josiane Frieda. De partners zijn wel uitgenodigd. Gij zijt alleen de enige die hem heeft meegebracht.

Claire Mijn Jean-Jacques komt ook nog

Frieda Dan had ik het toch niet verkeerd begrepen.

Josiane Roep Benny dus maar terug binnen.

Frieda Nee laat hem maar wat zitten.

Vera Hij wou toch dementeren in de auto.

Frieda Mediteren. Maar laat hem maar. Want ik ken dat. Als hij hier is, kan hij toch niet zwijgen. Babbelen, babbelen, babbelen. Dat is echt vermoeiend om mee samen te leven. En soms ook een echte betweter!

Claire Een betweter!

Frieda *(lacht)* Ja, in bed weet hij het ook nog wel. Claire toch, stoute!
Niks veranderd, gij!

Josiane Ik zal uw drank gaan halen, Frieda. Zal ik Benny zijn glas dan naar de auto brengen?

Frieda Neenee, die moet eigenlijk niet drinken. Benny is Bob.

Josiane af

Vera Bob Benny, was dat geen zanger?

MJ *(enthousiast, want dat kent ze)* Ja! Van "lieveling waar en wanneer". Dat was nog eens mooie muziek.

Iedereen kijkt haar aan, maar niemand antwoordt. Dus drinkt ze maar van haar glas water, verlegen omdat de aandacht plots bij haar was.

Frieda Ben ik de laatste?

Vera Marie-Rose is er nog niet.

Frieda Ik denk niet dat die gaat komen.

Claire Waarom niet?

MJ Omdat ze dood is.

Claire & Vera Wablieft?

Frieda *(roept alsof de anderen doof zijn)* Omdat ze dood is!

Vera Hoort ge dat Josiane?

Josiane *(af)* Wat?

Vera Marie-Rose is dood.

Josiane *(op met Leffe voor Frieda en een fruitsap voor Claire)* Zeg dat het niet waar is. Daarom nam die haar telefoon niet op toen ik haar wilde uitnodigen.

Vera Hoe weten jullie dat?

Frieda Marie Rose woonde in hetzelfde dorp als Marie-Jeanne en ik. Nu denk ik daaraan, Marie-Jeanne, wij hadden samen kunnen rijden, Marie-Jeanne. Had gij de tweede straat rechts gezien?

MJ Ik ben met de taxi. Maar ja, Frieda, ik had ze gezien. Daar waar die dode fazant op straat lag.

Frieda Allé, zeg... Marie-Jeanne en ik hebben met het kerkkoor de begrafenis nog gezongen.

Vera Van die fazant??

Frieda Van Marie Rose!

Josiane En wat..

Frieda Het Avé Maria, “De heer is mijn herder”, het Requiem

Josiane Ik bedoel, wat is er met haar gebeurd

Frieda Gecremeerd.

Josiane Nee... Frieda... wat is er met Marie Rose gebeurd waardoor ze overleden is.

MJ Ze is met haar fiets op een seingever gereden.

Claire Een wat?

MJ Een seingever. Zo een man met zo een bordje die bij wielervedstrijden op de hoek van de straat staat om de auto's tegen te houden.

Josiane Reed Marie-Rose mee in een koers?

Frieda Zij was met haar fiets naar de winkel geweest. Dat moet zo'n elektrische fiets geweest zijn. De rode vlag van de koers was juist gepasseerd toen ze aan het kruispunt kwam, dus de seingever doet teken dat ze moest stoppen. Maar er moet een kortsluiting in die motor van die fiets geweest zijn en ze is niet kúnnen stoppen. Ze is met hoge vitesse op die seingever geknald. Eén dode, Marie Rose dus, één zwaargewonde en zevenentwintig lichtgewonden.

Josiane Wablieft. Die zwaargewonde was die seingever, waarschijnlijk.

MJ Ja

Josiane Maar nog zevenentwintig lichtgewonden?

Frieda Dat peleton van de koers kwam juist voorbij. Daar is er ene uitgegleden over de spruiten van Marie Rose. Die boodschappen

waren bij de botsing alle kanten uitgevlogen. Een valpartij van bijna 30 coureurs. Zevenentwintig lichtgewond.

Vera Ja, da's een verhaal.

Claire En waar is dat gebeurd?

Frieda Aan de kerk van ons dorp, bijna voor Marie-Jeanne haar deur, hè Marie-Jeanne.

Josiane Dat is precies wel een gevaarlijke straat waar gij woont, Marie-Jeanne.

MJ Ja...

Frieda Ah, ge hebt al verteld over Lowie?

MJ Ja.

Claire Lowie?

MJ Mijne Lowie had ook een zwaar accident. Hij is verminkt voor het leven.

Claire Oei! *(met de glimlach)* Ge ziet het nu misschien niet goed aan mij, maar ik vind dat verschrikkelijk erg.

Josiane geeft de Leffe aan Frieda en het fruitsap aan Claire

Josiane Kom, laten we klinken, op....

Frieda Santé!

Frieda drinkt het glas bijna leeg.

Vera Dan dacht ik dat ik kon drinken. Pas toch maar op met uw huid, Frieda.

Frieda Niet slecht. Welk merk tafelbier is dat?

Josiane Tafelbier? Dat is Leffe.

Frieda Oei, daar kan ik niet tegen! Ik dacht dat dat tafelbier was. Als ik thuis grote dorst heb, dan drink ik al eens een glas Piedboeuf. Ik dacht dat gij dat nu ook aan het drinken waart, Vera.

Vera Tafelbier? Voor wat ziet ge mij aan.

Frieda Nee, nee, Leffe... dat ga ik niet opdrinken. Dan ben ik zat. En de avond is nog lang.

Josiane Wilt ge iets anders? Water, bruiswater, cola, cola zero, Schweppes?

Frieda Doe mij maar een cola.

Josiane Een cola.

Frieda Zero.

Josiane af.

Claire Dat is niet gezond.

Vera Wat?

Claire Cola Zero. Daar zit aspartaam in. Dat is...

Vera Slecht voor uw huid, zeker?

Claire Kankerverwekkend.

Frieda Is dat waar? Oei... Dan had ik misschien beter een Schweppes gevraagd.

Vera Schweppes is slecht voor uw ogen.

Frieda Echt waar?

Vera Wist ge dat niet? Waarvan denkt ge dat Stevie Wonder blind geworden is?

Frieda Van Schweppes?

Vera Ge moogt gerust zijn!

Claire Hou haar zo niet voor de gek, Vera.

Vera Niks zo goed als een goeie Leffe, dat zeg ik!

Er valt een stilte. Niemand weet goed wat zeggen na 40 jaar.

Frieda Dat is nogal een villa waar Josiane woont. Ze heeft zeker een rijke vent aan de haak geslagen. *(lacht alleen)* Allé, van Schweppes, zeg...

Josiane op met een glas cola voor Frieda.

Josiane Sorry, Frieda, ik had geen Cola Zero meer. Het is echte cola, is dat erg?

Frieda *(opgelucht)* Wat een geluk! Veel gezonder, hè Claire.

Claire Als gij zeven klontjes suiker opdrinken gezond vindt...

Josiane Laten we een toast uitbrengen.

De dames staan recht

Josiane Op de meisjes van 6 handel!

Anderen Op de meisjes van 6 handel.

Frieda Santé. Ik ben blij jullie allemaal terug te zien.

De stroom valt uit.

Frieda Oei! Ik zie niks meer!

Claire Wat gebeurt er?

Josiane De stroom is uitgevallen. Ik heb de friteuse ingestoken voor wat hapjes en die geeft soms kortsluiting.

Josiane af in de keuken

Frieda Amaai, dat is ambetant.

Josiane *(af)* Ja, de ene keer doet die dat, de andere niet. *(op)* Ik ga de zekering terug opduwen.

Josiane af in de gang.

Frieda Precies "10 kleine negertjes". Als nu het licht terug aangaat, is er iemand van ons dood.

Vera Mogen we kiezen wie?

Frieda "10 kleine negertjes", dat is ook een toneelstuk. Kent ge dat? Van An Christie.

Claire Agatha Christie.

Frieda Ja, die. Ik sla die twee altijd door elkaar. Die lijken ook zo op elkaar. Allé, van naam, wil ik zeggen. Van gezicht weet ik niet, want ik weet niet hoe Agatha Christie eruit ziet. An Christie natuurlijk wel. Met haar "de vreemde man" en "dag roos".

Vera Als er een moordenaar onder ons is, gelieve dan Frieda te kiezen en onmiddellijk toe te slaan!

Frieda *(lacht)* Vera toch!

Licht terug aan.

Allen *(opluchting)* Aaah!!!

GSM Frieda gaat af

Frieda Oei, wie zou dat zijn? *(kijkt op het scherm)* 't Is Benny. *(neemt op)* Hallo, met wie spreek ik? ... Ja, Benny. *(tegen de anderen)* Ziet ge: 't is Benny. *(tegen Benny)* ... Nee, 't is niks. *(ze gaat naar het raam om Benny te zien)* De plon was gesprongen. Kortsluiting van de friteuse... De friteuse. ... Bitterballen, denk ik. ... Bitterballen. Of mini-loempia's. ... Mini-loempia's ...

Vera is rechtgestaan, trekt Frieda bij het raam weg en neemt de gsm.

Josiane op.

Vera Alles is onder controle, Benny. Onder controle. Over en uit. *(drukt de gsm af)*

Frieda Het was Benny.

Josiane Sorry, dames. Ik zal straks nog eens opnieuw proberen. Neem al een chipske.

Claire Voor mij zijn die frituurhapjes niet nodig, hoor Josiane. Dat is niet zo gezond. Ik eet enkel rauwkost.

Josiane Chipske ook niet?

Claire Nee, dank u. Dat zijn allemaal verzadigde vetten. Daar slibt ge van dicht.

Vera Ik geraak stilaan een beetje verzadigd van u, Pascale Naessens.

Josiane *(redt)* Vertel nu eens allemaal: wat hebben jullie allemaal gedaan na Virgo Fidelis. We weten intussen al ongeveer wie getrouwd is?

Frieda Ikke!

Claire Ja, met Benny.

Frieda En ik heb twee kinderen: een zoon Bjorn

Vera Dat meent ge niet...

Frieda En een dochter.

De anderen Agneta?

Frieda Wat is dat voor een naam! Neenee! (*pauze*) Onze dochter heet Agna.

Vera Mama Mia...

Josiane En is dat bewust zo gekozen?

Frieda Ja, natuurlijk Josiane. Wat dacht ge, dat we onze kinderen per ongeluk zo genoemd hebben (*lacht*).

Josiane En wat doet ge van werk?

Frieda Dat was mijn werk. Benny wou dat ik thuis bleef om voor de kinderen te zorgen en dat heb ik gedaan.

Vera Benny wou dat?

Frieda Ja?

Vera En wou Frieda dat ook?

Frieda Ja, natuurlijk

Vera De vrouw aan de haard. Typisch mannen.

Frieda Nu zijt ge mis, Vera. Wij hebben geen haard. Wij hebben vloerverwarming.

Vera Dat zou niks voor mij zijn. Niks anders dan de was en de plas. Nee, merci!

Josiane Wat doet gij, Vera?

Vera Ik zit in uwe zetel.

Josiane Ik bedoel van werk.

Vera Ik ben met pensioen

Frieda Maar wat hebt ge gedaan.

Vera Ik was metser.

MJ Met...

Vera ...ser. Metser. Metster eigenlijk.

Josiane Speciaal beroep.

Vera Er zijn bijna 270 000 metsers in België. Zo speciaal is dat dus niet, hè Josiane.

MJ Hebt gij kinderen, Vera?

Vera Nee, gelukkig niet.

Claire Bij jullie ligt dat moeilijker zeker?

Vera Hoe bedoelt ge “bij jullie”?

Claire Awel, bij “vrouwen”

Vera Bij u heeft uwe man de kinderen op de wereld gezet of wat?

Claire Nee, ik bedoel... Bij lesbiennes...

Vera Zeg, Barbie! Ik ben wel niet voor de vrouwen, hè!

Claire Ah... ok...

Vera Zie ik er zo uit misschien?

Claire Euh....

Vera Waarom zou ik niet met een man getrouwd kunnen zijn!

Josiane Zijt ge met een man getrouwd, Vera?

Vera Nee, begot! Maar wel geweest. De grootste stommiteit van mijn leven.

Josiane Oei...

Vera We waren vierentwintig jaar getrouwd toen hij Anita van de superette binnen deed. Ik had het moeten weten. Hij vroeg vijf keer per dag of ik nog iets nodig had van de winkel. En als hij thuis kwam, was hij altijd iets vergeten waardoor hij nog eens moest terug gaan. Op een dag zei ik “Ja, ik zou nog wat tomaten moeten hebben voor de spagetthisaus deze avond”. Hij weg voor tomaten en ik ben hem gevolgd. Ik kwam in de winkel en er was niemand te zien. Tot zij van vanachter kwam met een kop zo rood vuur. Van hem geen spoor. Maar ik zag zijne paraplu achter de

toonbank liggen. Ik heb haar aan de kant geduwd en ben hare privé binnengelopen.

Frieda Oei.

Vera Ik vond hem op de eerste verdieping. In haar slaapkamer. Poedelnaakt op zijn kousen na!

Josiane 't Is niet waar.

Vera Ik zeg tegen hem: "Awel! Is dat tomaten halen?" Ik was zo kwaad dat ik hem uit het raam heb geduwd.

Allen Wat?

Claire Van de eerste verdieping?

Vera Ik zei: als ge kunt vogelen, dan kunt ge vliegen ook! Maar hij had geluk. Hij is op het dak van hare veranda gevallen. Zijne pols verstuikt, dat was alles. Spijtig.

Claire Allé, zeg! En wat hebt ge toen gedaan?

Vera Ik ben naar huis gegaan en ik heb een blik ravioli opengetrokken.

Josiane Maar allé, Vera!

Vera Ik moest toch eten? Dat hij geen tomaten ging meebrengen voor de spaghetti, dat had ik al wel door. Enfin, ik heb gegeten, mijn valies gepakt en ik ben het afgestapt. Ik heb hem alleen nog gezien in de rechtbank.

Frieda Ocharme, zeg.

MJ Dat moet vreselijk zijn als ge er zo achter komt dat uwe man op een ander gaat.

Josiane Mannen!

MJ Ja, maar van Anita van de superette was dat toch ook niet proper. Dat doet ge toch niet: aanhouden met een gehuwde man.

Frieda En dan nog tijdens de openingsuren van de winkel. Ge zult daar maar staan wachten tot ze u komt bedienen. Zonder haar handen te wassen.

Vera Het is wat het is en het is goed hoe het is. Ik trek mijn plan wel alleen. Ik heb geen compassie nodig.

Josiane En gij Claire?

Claire Ik heb ook geen compassie nodig, dank u. Waarom?

Josiane Ik bedoel: zijt gij getrouwd met euh...

Claire Jean-Jacques? Nee, wij zijn niet getrouwd. Ik ben wel getrouwd geweest. Met Stan.

Josiane Ah?

Claire En Henri.

Frieda Oh.

Claire En Roger.

Vera Hallo.

Claire En Viktor.

Iedereen wacht op het vervolg van de lijst.

Claire Dat was het.

Frieda Zijt gij vier keer getrouwd?

Claire Ja. Maar het is helaas niet blijven duren met Karel

Frieda Oh..

Claire Of Henri

Josiane Ai...

Claire Of Roger

Vera Oei..

Claire Of Viktor.

Josiane Ge hebt precies geen geluk in de liefde.

Claire O jawel, ik heb heel veel geluk gehad. Ze zijn alle vier jong gestorven. En ik heb van alle vier alles geërfd. En sinds kort heb ik het geluk gevonden bij een nieuwe man.

Josiane Jean-Jacques?

Claire Inderdaad. Ik heb hem leren kennen op een bijzonder moment in mijn leven.

Frieda Vertel

Claire Bij de begrafenis van Viktor.

Vera Dus echtgenoot nummer vijf kwam ge tegen op de begrafenis van echtgenoot nummer vier.

Claire Wij zijn niet getrouwd.

Vera Maar dit zal nu toch wel hopelijk voor de rest van uw leven zijn.

Claire Dat weet ge natuurlijk nooit.

Frieda En gij, Josiane? Gij zijt getrouwd?

Josiane Jaja, met Marcel. Wij zijn volgend jaar 35 jaar getrouwd. Gelukkig getrouwd, mag ik zeggen.

MJ Marcel?

Vera Allé, proficiat.

Josiane Ik heb Marcel leren kennen op reis. Ik was met mijn ouders in Senegal.

Claire Oh! Senegal!

Frieda Azië... daar zou ik ook graag eens naartoe willen gaan. Het is altijd mijn droom geweest om de wereld rond te reizen. (*groot, droomt weg*) Amerika, Australië, China... (*uit de droom*) Maar ja, Benny is bang in het vliegtuig. Dus wij gaan ieder jaar naar Erperheide.

Josiane We verbleven in hetzelfde hotel.

Frieda Wij in hetzelfde hotel? Dat kan niet, wij nemen daar altijd een bungalow.

Josiane Ik bedoel: Marcel en ik, Frieda. Op een avond zag ik hem zitten aan het zwembad van het hotel. Hij was daar met een paar vrienden. We geraakten aan de praat en na een kwartier wist ik het al. Dit is de man van mijn leven. Ik dacht: dit is de man waar ik oud mee wil worden. Dat is hij. (*ze wijst op de trouwfoto aan de muur*)

Frieda en MJ zijn opgestaan om naar de foto te kijken.

Frieda Schoon.

MJ blijft staan kijken.

Claire Josiane, mag ik mijne make-up nog efkes gaan bijwerken op uw toilet, voor we vertrekken?

Josiane Zeker.

Claire Ik heb nieuwe schmink, maar die geeft zo gemakkelijk af, hè.

Vera Ge moet eerst een primer zetten, want anders pakt dat niet op plastic.

Josiane *(snel)* Het toilet is aan de voordeur rechts.

Claire af. MJ gaat terug zitten. Ze is geschrokken van de foto, maar dat mag niet te opvallend zijn.

Frieda Vera, toch...

Vera Heb ik ongelijk? Het is precies een levende reclamestand van de Brico.

De opritverklikker. MJ schrikt en gilt

Vera Ho maar, MJ.

MJ Sorry...

Josiane Er komt iemand de oprit op.

Vera Wie kan dat nog zijn? We zijn er allemaal.

Frieda Claire haar Jean-Jacques, misschien.

Frieda Verwacht ge nog iemand, Josiane?

Josiane Wel, nu ge het toch vraagt. Er is nog iemand die met ons wou...

Er wordt ongeduldig gebeld. Josiane af.

Frieda Die wil binnen zijn, precies.

Vera Scheelt er iets, Marie-Jeanne?

MJ Neenee...

Vera Is dat water misschien al wat naar uw kop gestegen?

Benny stormt binnen. Josiane volgt hem.

Benny Frieda?

Frieda Benny?

Benny Friedake! O gelukkig, gij leeft nog! Mijn hart.

Frieda Wat krijgt gij nu?

Benny Maar wie is dan dood?

Vera Stan

Frieda Henri

Josiane Roger

Frieda en Viktor. Maar waarom vraagt ge dat?

Jean-Jacques, een jongeman van rond de 25 in zwart kostuum komt binnen.

JJ Goeienavond.

Iedereen schrikt.

Josiane Dag jongeman, kan ik u helpen?

JJ Sorry, de deur stond open.

Frieda Benny, ge moet de deur achter u dichtdoen. Zeker bij andere mensen thuis.

Benny Zijt gij dat die hier met die lijkwagen de oprit is opgereden?

JJ Ja, dat was ik.

Benny Gij zijt begrafenisondernemer?

JJ Ja, dat klopt.

Benny Maar enfin, man! Ik verschiet mij dood.

JJ Ah kijk, dat komt goed uit.

Benny Ik vind dat niet om te lachen.

Josiane Excuseer, mijnheer, maar ik vrees dat ge aan het verkeerde adres zijt. Hier is gelukkig geen sterfgeval.

Vera Nog niet. Maar Marie-Jeanne ziet wel wat bleek, vind ik.

JJ Neenee, ik kom voor Claire.

Frieda 't Is niet waar! Die zag er toch niet slecht uit toen ze naar het toilet ging.

Vera Nee, die zag er nièt uit.

Josiane Vera!

Vera En daarbij, als Claire sterft moet ge geen begrafenisondernemer bellen. Die kunt ge gewoon in een pmd-zak steken.

JJ Ik heb afgesproken dat ik Claire hier zou komen halen om van hieruit door te rijden naar de reünie op haar oude school. Dat is hier toch bij Josiane?

Josiane Jazeker. Ah, zijt gij de zoon van Claire?

Claire op.

Claire JayJay!

Claire loopt met open armen naar Jean-Jacques en kust hem hartstochtelijk.

Vera Nee, 't is niet de zoon, denk ik...

Claire Mag ik jullie voorstellen: dit is Jean-Jacques.

Josiane Jean..

JJ Jacques

Josiane Allé!

JJ Aangenaam.

Iedereen bekijkt JJ en Claire, niemand weet direct wat zeggen.

Vera En hebt gij uw communie al gedaan, manneke?

Claire Jaja, Vera... Het was te verwachten dat gij weer commentaar zou hebben. Inderdaad, Jean-Jacques en ik verschillen wel wat in leeftijd.

Vera "Wel wat"? Toen hij naar TikTak keek, zat gij al bij de seniorenbond.

Claire Wij zijn ons goed bewust van het leeftijdsverschil. Maar wij zijn mening: liefde kent geen leeftijd.

Vera Kent geen leeftijd? Ik zal hem u zeggen jongen: 58 jaar! Da's verschieten, hè.

JJ Toen ik Claire zag, voelde ik mij direct tot haar aangetrokken.

Vera Gij dacht misschien dat het een Playmobile-figuurke was om mee te spelen. Ik kan dat begrijpen. Dat verschil is niet zo goed te zien.

Claire Het is al goed, Vera. Uw commentaar raakt mijn koude kleren niet.

Vera Ge hebt er danook niet al te veel aan.

Claire Ik hoef hier geen verdere commentaar op. Wij weten wat we aan elkaar hebben en dat is het voornaamste.

JJ Ik heb altijd een zwak gehad voor rijpe vrouwen.

Vera Rijp? Manneke, moest ze een appel zijn was ze alleen nog goed om compotte van te maken.

Frieda 't schijnt dat dat nog voorkomt. Van die jonge snaken die vinden dat ge in oude kasterollen de beste soep maakt.

Vera Ge zijt wel op het ergste voorbereid, hè Jean-Jacques? Als ge haar mee uitneemt met de corbillard.

Benny Ja, hoe zit dat eigenlijk? Waarom rijdt gij met een lijkwagen?

JJ Ik ben begrafenisondernemer. *(ziet MJ)* Hier is mijn kaartje. *(geeft zijn naamkaartje aan MJ, die het verbouwereerd aanneemt)* Ik ben wat later, omdat ik nog aan het werk was. Ik ben vanmiddag nog een lichaam gaan ophalen en ik moest dat nog even wassen en opmaken.

Claire Maar waarom zijt ge met de lijkwagen gekomen, schat?

JJ Ik vond de sleutels van de Porsche niet. En het was al zo laat. Dan heb ik de bedrijfswagen maar genomen.

Josiane Begrafenisondernemer, zeg...

JJ Ja, mevrouw. Ik heb de zaak overgenomen van mijn vader. Hij is vorig jaar onverwacht overleden.

Vera Beroepsmisvorming, zeker...

Josiane Wel een apart beroep voor een jonge man als gij.

- JJ Het is maar tijdelijk, hoor. Mijn broer en ik zitten samen in de zaak. Het is de bedoeling dat hij binnen een jaar ofzo op zoek gaat naar iemand om mij te vervangen. Ik heb andere plannen voor de toekomst! Ik wil niet heel mijn leven met lijken blijven werken.
- Vera Oei, Claire... da's spijtig voor u...
- Josiane En wat wilt ge dan wel doen, Jean-Jacques?
- JJ Eerst ga ik de wereld rondreizen. Afrika, Amerika, Australië...
- Frieda O ja, ik ook!
- JJ En dan wil ik zien waar het mij het best bevalt en daar zou ik mij dan graag vestigen. Als ik nu al zou moeten kiezen, zou ik kiezen voor Zuid-Afrika..
- Frieda Oei, zo ver!
- JJ En daar alles leren over de natuur en over leeuwen en olifanten en jachtluipaarden enzo. En dan als gids aan het werk gaan en toeristen mee op safari nemen op zoek naar wilde beesten...
- Claire Dat kan hij goed, wilde beesten zoeken. Hij heeft mij ook gevonden (*lacht*)
- JJ In Afrika leven en werken, dat is mijn droom. Leven in die prachtige landschappen, tussen al die dieren en elke dag die fantastische zonsondergang... dat moet geweldig zijn.
- Vera En gaat gij mee naar Afrika, Claire. Pas maar op dat ge daar niet smelt in de zon.
- Claire We zullen wel zien... (*of we ooit gaan*)
- JJ Ik zou graag werken als gids in een natuureservaat. Of voor een hotel, want die organiseren meestal ook safari's en game-drives voor de toeristen. En wie weet, misschien kan ik later zelfs een klein hotel overnemen..
- Claire Jaja, dat zien we wel, hè Jean-Jacques. Voorlopig zitten we goed in onze begrafenisonderneming.
- Frieda "Onze" begrafenisonderneming? Werkt gij daar ook?

Claire Ja, ik ontvang de klanten, de nabestaanden van de overledene. Of ik doe de huisbezoeken. En ik ben natuurlijk ook ceremoniemeesteres.

Vera En wat is dat die huisbezoeken?

Claire Wel, als er iemand overleden is, dan ga ik langs bij de familie en dan bespreek ik met hen de begrafenis.

Josiane Ah!

Claire En de doodsbrieven

Josiane Oh!

Claire En de bidprentjes

Josiane Geen gemakkelijk job

Claire Och, een job als een andere. Het plezantste vind ik eigenlijk de begrafenis zelf.

Josiane Het plezantste?

Claire Het is een beetje toneelspelen. En eigenlijk heb ik altijd al actrice willen worden. Weet ge nog vroeger, dat dat mijn grote droom was.

Josiane En wat is uw taak dan op de begrafenis?

Vera Draagt gij de kist?

Claire Maar nee, Vera! Als vrouw!

Vera Waarom niet? Toen mijn vader stierf hebben mijn zuster en ik onder onze twee de kist binnen gedragen.

Iedereen kijkt sprakeloos naar Vera

Vera Wat?

Claire Ik draag zelf geen kisten. Wel urnes. Maar bij de begrafenis, loop ik meestal achter de kist met de foto van de overledene en wijs ik de familie de plaatsen aan bijvoorbeeld. En ik ga rond met de schaal voor het geld.

Josiane Mag ik nu eens iets vervelend vragen, Claire

Claire Ja, hoor.

Josiane Hoe gaat dat dan op zo'n begrafenis als ge daar altijd staat met een lach op uw gezicht?

Claire De mensen ervaren dat als positief. Ik heb al horen zeggen dat het hen hoop geeft.

Vera Hoop? Op wat? Een verrijzenis van het lijk?

Josiane Maar nu begrijp ik het. Gij deed dan de begrafenis van Karel?

Vera Van Henri

Frieda Van Roger

Claire Van Viktor. Inderdaad.

Vera Op de begrafenis van uwe man hebt gij aangepapt met de begrafenisondernemer. Dat is er nu letterlijk geen gras over laten groeien.

Claire Hebt gij daar problemen mee, Bob de Bouwer!

Josiane *(snel)* In elk geval: aangenaam, Jean-Jacques. Onze excuses voor het misverstand. En welkom! Wilt ge iets drinken?

Vera Geef hem maar een Fristi met een rietje.

JJ Heeft u gin in huis?

Vera Is een gini niet meer iets voor u, manneke?

Claire Vera, nu is het genoeg! JJ en ik zijn heel gelukkig samen. En als jullie daar problemen mee hebben, dan zou ik het graag nu weten, dan zijn wij direct weg.

Benny Nee! Nee, natuurlijk heeft niemand problemen met Jean-Jacques, wat is dat nu! Hè dames?

Geen reactie.

Benny Hè, dames??

Josiane Nee, nee!

Frieda Natuurlijk niet! Ik heb zelf een zoon van zijn leeftijd. Hoewel, ik denk dat onze Bjorn iets ouder is, hè Benny.

Benny Ja, Frieda. Claire, de liefde is een positieve bouwsteen op weg naar geluk. Daar kan niemand iets op tegen hebben.

Vera Amen

Josiane Ik heb wel gin in huis, Jean-Jacques. Nu wil ik niet onbeleefd zijn, maar dat is de gin-collectie van mijn man. Ik durf daar niet goed aankomen. Mag het ook iets anders zijn? Een wijntje?

JJ Wijn is prima, mevrouw.

Frieda Zo beleefd, zeg. Die jongen is goed opgevoed, dat hoort ge direct.

Benny Bon, wat doe ik? Mag ik blijven of ga ik terug in de auto zitten.

Josiane Gij blijft natuurlijk. Het ziet er wel naar uit dat Jean-Jacques en jij voorlopig de enige mannen zijn.

Frieda Waar is uwe man eigenlijk, Josiane.

Josiane Die is ook aan het werk. 't Is te zeggen, hij is weg voor zijn werk. Hij staat momenteel op een beurs.

MJ Mag ik nog wat water, alstublieft?

Josiane Natuurlijk.

Josiane af voor water.

JJ En wat is uw job, mijnheer?

Benny Zeg maar Benny. Ik ben mental-coach.

Vera Wat?

Benny Mental-coach.

Frieda Hij geeft seminaries

Vera Wat is dat nu weer?

Frieda Hij zorgt ervoor...

Benny *(rustig)* Frieda, nu gaat gij zwijgen. Vera stelde de vraag aan mij. Kort gezegd komt het erop neer dat ik mensen gelukkiger help worden.

Vera Door?

Josiane op met glas water.

Benny Onder andere door het geven van mijn seminaries. Daar reik ik handvatten aan voor het bewandelen van een gelukkige levensweg. Bijvoorbeeld,... stel je zit in een dip.

Vera Een dip?

Benny Ge gaat door een moeilijke periode in uw leven. Dan help ik u daardoor.

Vera Een psycholoog dan eigenlijk?

Frieda Nee, een mental-coach. Hij geeft eigenlijk ondersteuning aan mensen die vragen hebben bij hun carrière of hun sociale netwerken of hun gezin, die geeft Benny tips om beter om te kunnen gaan met de hindernissen die op hun pad komen. En hij helpt mensen zelfvertrouwen opbouwen.

Benny Daar komt het op neer. Dank u, Frieda.

Vera Wat vinden ze toch allemaal uit.

Claire En waar doet ge dat?

Benny Overal. In heel het land.

Frieda Benny heeft ook al een boek geschreven.

MJ Ik heb zijn boek gelezen.

Benny “Het groot geluk in de kleine hoek”? Hebt gij het gelezen?

MJ Ja.

Vera En? Zijt ge er gelukkiger van geworden?

MJ Nee

Benny Oei...

MJ Met alle respect, Benny, maar wat een flauwe zever staat daar allemaal in. Na Lowie zijn ongeval zag ik het helemaal niet meer zitten. Toen heeft Frieda mij uw boek gegeven en ik heb het

gelezen. In de hoop dat het mij nieuwe kracht zou geven om door te gaan. Maar het heeft niks geholpen.

Benny Niks?

MJ Niks. Of toch zo goed als niks....

Vera Oei, Benny! Mocht ge bondscoach zijn in plaats van mental-coach, dan waart ge al vervangen, vrees ik.

Benny Ja, maar... Ja... Marie-Louise...

MJ Marie-Jeanne!

Benny Marie-Jeanne, ge moet er leren voor open staan. Ge moet het geluk ook WILLEN omarmen. Ge moet uw deur open zetten, zodat het geluk kan binnenstromen.

Frieda Ah ja! Staat uw deur open, Marie-Jeanne?

Vera Ik heb mijn deur eens laten openstaan. Ze waren weg met ons grasmachien en mijn haagschaar.

Benny Alles gebeurt met een reden, Vera. Het is dat het zo moest zijn.

Vera Sorry, Benny'ke, maar dat vind ik nu kwatsch. Gelukkig zijn, dat kan niemand u leren. Ge zijt het of ge zijt het niet.

MJ En ik ben het niet.

Stilte

Frieda Ge moet uw deur openzetten, Marie-Jeanne.

Stilte

Benny *(gaat achter MJ staan en begint haar chakra te zuiveren)* Ik denk dat het in uw geval het beste is om uw chakra eens te laten zuiveren, Marie-Jeanne.

MJ Mijn chakra is proper genoeg, dank u.

Vera Amaai. Marie-Jeanne bijt van zich af. Goed, meiske.

MJ *(zonder dat ze Vera durft aankijken)* Wat, Vera? Denkt ge misschien dat ik dat niet kan? Van mij afbijten? Nee, zeker? Want Marie-Jeanne, dat is toch maar een flauwe trien. Awel, meiske, ik ben bijlange niet de flauwe trien dat gij denkt dat ik ben!

Vera Wat krijgt gij nu? Zet eens rap uw deur open, gij!

MJ *(staat recht)* Neem mij niet kwalijk. Ik ga naar huis.

Frieda Maar allé, Marie-Jeanne.

Josiane Marie-Jeanneke, nee. Ik heb juist de friteuse terug ingestoken. Ik denk dat het nu wel zal lukken. Anders blijf ik hier zitten met die bitterballen.

Frieda *(tegen Benny)* Het zijn bitterballen.

JJ *(tegen Claire)* Ooh... bitterballen. Krijg ik er één?

Claire *(als een moeder)* Vooruit, eentje dan!

JJ Yes! Love you, Eclairke.

Vera Eclairke, zeg hij...

MJ Het spijt mij, Josiane, maar ik ga naar huis.

Vera Marie-Jeanne doe nu eens niet onnozel. Zijt gij nerveus om naar die reünie te gaan? Vroeger had ge ook al zoveel schrik voor zo'n zaken. Als we op schoolreis gingen, kotste ge heel de bus onder. Ge zijt nu een volwassen vrouw. Dat kan toch niet dat ge nog altijd zo'n schrik hebt om onder de mensen te komen.

Benny Ge moogt geen angst hebben voor het onbekende. Dat overschaduwet uw geluk. Kijk eens diep in uw binnenste, Marie-Jeanne. Wat ziet ge?

MJ Dat ik naar huis wil.

Vera Die haar deur is weer dichtgewaaid, hè.

Benny Marie-Jeanne, blijf. Ge gaat er gelukkiger van worden. Het gaat u verrijken. Geloof mij maar.

Josiane Over het geloof gesproken... Voor we vertrekken zou ik nog iets moeten zeggen... Herinneren jullie zich zuster Clautilde nog?

Frieda Och god, ja!

Claire Och god, nee...

Vera Och god, leeft die nog!

Josiane Ja, ja, ze leeft nog... En ik zal zelfs meer zeggen: ze woont hier in de straat.

Frieda Echt?

Josiane Ja, hier wat verder is een klooster. Bij de zusters van Nazareth.

Claire Zuster Clautilde is uw buurvrouw?

Josiane Ja.

Vera Nu versta ik dat uw kot vol alarmen staat. Met dat crapuul hier in de straat.

Claire Hoe oud is die intussen?

Josiane Zo oud is ze eigenlijk niet. Die léék oud, toen wij er les van kregen. Met haar kapje en die kleren waarschijnlijk. Maar in feite was ze maar een jaar of tien ouder dan wij.

Frieda Allé, zeg!

JJ En dat was niet zo'n toffe dan?

Vera Niet zo'n toffe? Een serpent was dat! Die heeft het bloed van onder mijn nagels gehaald. Een gefrustreerd wijf, dat was het!

Claire Inderdaad, die was niet min.

Vera Awel, die heb ik nu geháát, zie! Weet ge nog onze reis naar Italië in het zesde jaar? Die was toen mee als begeleidster.

Frieda Ik heb toen na twee dagen al een brief naar huis geschreven of ze mij niet wilden komen halen.

Vera Ik heb nog altijd spijt dat we haar niet van de koepel van de Sint-Pietersbasiliek hebben gegoooid.

Josiane Vorige week stond ze hier voor de deur.

Claire Dat meent ge niet. Wat kwam ze doen?
Josiane Ze kwam iets vragen.
Vera Of ge haar alsnog met een crucifix de kop wou inslaan?
Benny Vera, ieder mens heeft diep vanbinnen iets goed in zich.
Vera Bij Clautilde zat het dan toch heel diep. Ge weet niet wat voor een bitch dat was! Dat was een tiran! Die non was alles wat inging tegen de christelijke waarden! Wij hebben die vrouw stuk voor stuk gehaat! Heel onze schooltijd. Ik wil dat mens van mijn leven niet meer terug zien! Nooit!

De opritverklikker. Stilte.

Vera Josiane, wie is dat?

Stilte

Vera Josiane!!

Josiane Ze vroeg of ze met ons kon meerijden naar de reünie.

Reactie van iedereen

Claire *(samen)* Maar allé!

Vera *(samen)* Dat meent ge niet!

Mj *(samen)* Nee....

Claire Ik kan daar niet mee lachen.

Frieda Josiane, moet ge eens niet gaan zien wie uw oprit is opgekomen?

Vera Frieda, alstublieft, simpel duif! Wie zou dat kunnen zijn?

Frieda Awel, als we gaan kijken, weten we het.

Vera De paus van Rome zal het niet zijn!

Claire Nee, maar wel één van zijn afgevaardigden...

Frieda Toch Kardinaal Daneels niet.

Josiane Luister, ik weet dat het geen gemakkelijke was, maar...

De elektriciteit valt uit.

Claire Het is niet waar, hè!

Josiane Sorry, dat is die friteuse weer.

JJ Waar staan uw zekeringen, Josiane?

Josiane In de gang aan de voordeur. Ik zal de friteuse gaan uittrekken.

JJ Ik zal de zekering gaan opduwen.

Josiane af in keuken, JJ in de gang.

Frieda Het is precies een thriller.

Vera Met een losgeslagen non die ons allemaal een kop kleiner komt maken

Frieda Gelukkig zijn wij grote meiskes. Ik heb geen schrik in het donker.

Het licht gaat terug aan.

Allen *(opgelucht)* Aah...

Frieda ziet Clautilde die vlak naast haar staat.

Frieda *(schrikt)* Ah!! *(slaat een kruisteken)* Zuster Clautilde...

Josiane en JJ terug op.

Josiane Zuster Clautilde? Hoe zijt gij binnen geraakt?

Clautilde Uw bel ging niet. Ik ben langs de achterdeur gekomen.

Vera Echt waterdicht zijn die alarmsystemen toch niet, Josiane.

Clautilde Goedenavond, samen.

Allen *(in koor)* Dag zuster, Clautilde.

Clautilde Wel, wel, wie hebben we hier allemaal? Josiane ken ik natuurlijk? En hier hebben we ...?

De strever van vroeger komt terug naar boven bij Frieda.

Frieda Hier hebben we Marie-Jeanne, zuster. Marie-Jeanne Vercauteren.

Clautilde Marie-Jeanne Vercauteren, jaja, die kennen we nog.

Frieda Ja? Kennen jullie haar nog? Dat was nochtans een stille.

Clautilde Zeker. Een voorbeeldige leerling. Ik heb altijd gedacht dat gij vroeg of laat onze orde zou komen versterken. Nooit een roeping gehad, Marie-Jeanne?

MJ Wablieft?

Frieda *(roept)* Nooit een roeping gehad?

MJ Nee, toch niet, zuster.

Clautilde En hier. Wacht, niks zeggen....

Stilte

Vera Ik ben..

Clautilde Niks zeggen, zeg ik! Dof voorkomen, arrogante ogen, mannelijke trekken... Vera Ramaekers. Dat is lang geleden.

Vera Zuster Clautilde. En zo ontmoeten wij elkaar weer.

JJ 't is juist "The good, the bad en the ugly"

Clautilde Wie zijn zoontje is dat?

JJ Neenee, ik ben...

Josiane *(snel)* En dan hebben we Frieda nog, zuster.

Frieda *(maakt een reverence)* Dag zuster

Clautilde Nu moet ge mij helpen.

Frieda Frieda Vanvuchelen.

Clautilde Vanvuchelen?

Frieda Mijn vader zat nog in de schoolraad.

Clautilde Ja?

Frieda Ik heb nog gelezen in de mis toen we afstudeerden.

Clautilde Zegt mij niks.

Frieda Ik heb nog...

Clautilde En wie is dat hier? God Lieve Heer... kind, wat is er met uw gezicht gebeurd?

Claire Dag zuster. Ik ben Claire Bouwens.

Clautilde Claire Bouwens. Ja, ik herinner mij u. Gij waart het allumeuseke van uw jaar.

JJ Het wat?

Vera Het sletje

Clautilde Allé zeg, gij waart nu zo'n schoon kind vroeger. En zie nu. Zijt eens eerlijk? Hebt gij ingegrepen in de schepping van onze lieve heer?

Claire slaat schuldbewust de ogen neer.

Claire Ja, zuster...

Clautilde Kind toch. Onze-Lieve-Heer heeft ons geschapen naar zijn evenbeeld. Maar zo ziet gij er niet uit. Of God moest een lego-manneke zijn. Ge zijt precies van plastic! Hoe is dat nu mogelijk! Zo aan u laten sleutelen.

Frieda Dat hebben wij ook al gedacht, zuster.

Claire Zeg, Frieda!

Clautilde Zet u maar niet te dicht bij de chauffage, kind. Voor ge het weet blijft er niks meer van u over. En wie hebben we hier? De heren. Mijnheer is?

Benny Benny, zuster.

Clautilde over naar Benny, Frieda volgt als een trouw hondje.

Clautilde En u hoort bij?

Benny Bij Frieda, zuster.

Clautilde Getrouwd?

Benny Zeker, zuster.

Clautilde *(bekijkt Benny keurend)* Hmm.. En is dat uwe kleinzoon?

JJ Nee, mevrouw, ik ben de partner van Claire.

Clautilde Claire Bouwens, Jezus zei dan wel "laat de kinderen tot mij komen"... maar ge moet dat zo letterlijk niet nemen! Foeifoei... *(naar Vera, Frieda volgt)* En úw man, Vera Ramaekers? Die is er niet zeker.

Vera Nee, die is er niet, zuster.

Frieda Maar ze is niet lesbischeksueel, hoor zuster. Ze heeft wel een man gehad. Maar toen ze spaghetti wou maken, is hij gaan vogelen met Anita van de superette...

Clautilde Gaan vo... *(slaat een kruisteken)* Dat was wel te verwachten, dat het zo met u zou eindigen. Bon, Josiane, ik wil u bedanken voor de lift die u mij heeft aangeboden naar de reünie. Ik zou met het buske van het klooster gaan, maar dat staat in panne.

Frieda In De Panne? Zijn uw collega-zusters naar de zee, zuster?

Clautilde *(haar frank valt door de domme opmerking)* Maar nu ken ik u terug! Frieda Vanvuchelen . Nog altijd de simpele ziel van vroeger.

Frieda Inderdaad, zuster. Dank u.

Clautilde Zullen we dan maar?

Frieda Jazeker. Marie-Jeanne, gij kunt met ons mee, we zullen u straks thuis afzetten. Claire en Jean-Junior, als ge wilt kunnen jullie ook mee, dan zet Benny jullie hier straks terug af. En zuster, gij kunt dan met Josiane meerijden.

Josiane *(wil niet alleen met Clautilde in de auto)* Jaaaar, ik kan nóg wel iemand meenemen.

Frieda Awel ja, Vera dan.

Vera Nee, merci! Ik zal wel met mijn eigen auto rijden.

Clautilde Wat is er juffrouw Ramaekers? Wilt ge niet met mij in één auto zitten?

Vera Al was het de laatste auto op aarde en moesten we in Timboektoe geraken, dan nog ging ik liever te voet dan met u mee te rijden.

Josiane Vera!

Vera Het is toch waar! Sorry, hè. Jullie zijn dat misschien allemaal vergeten wat dat mens ons heeft aangedaan. Maar ik niet! Zuster Clautilde? Zuster m'n kloten, ja! Gij hebt mij in het zesde middelbaar gebuisd op godsdienst. Gij hebt ervoor gezorgd dat ik als enige van heel mijn jaar herexamens moest doen.

Clautilde Herexamens waar ge dan ook nog een keer op gebuisd waart. Hoe is 't mogelijk!

Vera En doordat gij mij gebuisd hebt op Godsdienst, heb ik nooit mijn diploma gehaald.

Reactie van de anderen.

Josiane Wat? Gij hebt uw diploma niet.

Vera Nee, Josiane.

Josiane Maar ge zei dat ge waart gaan solliciteren op een bureau? En dat die personeelsdirecteur niet van u af kon blijven.

Vera Dat was ook zo. Ik ben gaan solliciteren, maar zonder diploma wilden die mij daar niet, natuurlijk!

Frieda Allé, Vera... wie buist er nu op godsdienst.

Vera Met een beetje goede wil hadden zij mij kunnen doorlaten. Maar nee. Ze heeft mij nooit moeten hebben en dit was de uitgelezen kans om mij een hak te zetten.

Clautilde Uw andere vakken waren ook maar kantje boord. Dat we u niet lieten afstuderen was voor uw eigen goed. Daarbij, ge had uw jaar toch gewoon kunnen over doen?

Vera Denkt gij dat het geld op mijn moeder haar rug groeide. Ik moest alle weekends en alle vakanties gaan werken om thuis rond te komen. En niet op een warme, propere bureau, hè! Maar als metser! Gij hebt ervoor gezorgd dat ik nooit ben kunnen afstuderen. Gij hebt mijn leven verkloot.

Clautilde Ramaekers, let op uw taal. Dat gij uw diploma niet hebt behaald ligt niet aan mij. Maar aan het feit dat ge te lomp zijt om te helpen donderen.

Frieda *(opgewekt)* Zijn we dan weg?

Vera *(stelt zich recht)* Dat neemt ge terug!

Benny Rustig, dames.

Frieda Zet uw deuren open.

Vera Heel mijn leven heb ik op bouwerven moeten staan. In weer en wind. Sleuren met bakstenen en zand en cement. Ik heb de handen van een man van 70 jaar! Denkt ge dat dat plezant is? Door uw schuld heb ik jarenlang werk moeten doen dat niet voor een vrouw was bestemd.

Clautilde Voor een vrouw niet. Maar gij zult er toch geen moeite mee gehad hebben.

Vera Wablieft!

Er gaat een alarm af.

Josiane Oh... die kat loopt weer door de hof!

Vera Gij zijt geen non. Gij zijt de duivel in persoon!

Clautilde Wat een taal.

MJ Josiane, zet dat alarm af.

Josiane Ik weet niet hoe?

Clautilde Ik wist dat er van u niet veel zou terechtkomen. En kijk, ik had gelijk.

MJ Ik kan dit niet meer aan.

Claire Kan dat alarm niet af?

Josiane Ik vind de juiste schakelaar niet.

Een bijkomend alarm gaat af.

Josiane Oh nee...

Vera gaat naar de kast en trekt er een hoop draden uit. Het alarm stopt

Vera Voila, opgelost!

Er is een kortsluiting in de kast. Iedereen schrikt.

MJ Nu is het genoeg. Ik ga naar huis, het spijt mij.

Josiane Marie-Jeanne!

MJ Het spijt mij, Josiane. Ik bel onderweg wel een taxi.

Marie-Jeanne af.

Vera Nu moet gij eens goed naar mij luisteren, zuster Ursula. Als gij mij zo blijft kleineren, dan trek ik uw ingewanden door uw strot, gelijk ik juist met die draden heb gedaan. Goed verstaan?

Benny Ik voel hier enige spanning. Laten we even rustig gaan zitten en naar elkaars frustraties luisteren. Met een open communicatie kunnen we veel bereiken.

Frieda We moeten onze deur open zetten.

Vera Awel ja, zet ze open. Dan sjet ik Soeur Sourire hier terug tot in haar klooster van Nazareth.

MJ op.

MJ De poort is dicht.

Frieda Die ook al.

Josiane De poort? *(gaat kijken aan het raam)* Oh nee! Dat komt door die kortsluiting.

MJ Doe ze open, Josiane. Ik kan hier niet blijven!

Josiane *(zoekt in de kast met schakelaars, haalt er de draden uit die Vera heeft losgetrokken)* Ik weet niet hoe dat moet. Dat is een klein technisch defect. Wacht, ik ga zien of ik ze manueel open krijg.

Claire Kunt ge niet bellen naar uwe man?

Josiane Die gaat zijn gsm niet horen.

Frieda Waarom niet?

Josiane Hij is aan het werk op een beurs, dan bekijkt die zijn gsm niet. (af)

Frieda Ze kan toch proberen om hem te bereiken. Dan kan hij de poort komen opendoen.

MJ Dat zal niet gaan.

Claire Waarom niet?

MJ Die beurs is in Parijs.

Frieda Hoe weet gij dat?

MJ Hij heeft het mij gezegd.

Claire Kent gij Marcel?

Mj Kennen? Wij hebben een relatie!

Allen Wat?

Stilte

JJ Die bitterballen, dat zal wel niks worden, zeker?

PAUZE

Deel 2

- Allen Wat?
- JJ Die bitterballen, dat zal wel niks worden, zeker?
- Frieda Maar dat is een ramp.
- JJ Dat moogt ge zeggen. Juist nu ik er één mocht eten van Claire.
- Claire Marie-Jeanne, wat zegt gij nu?
- MJ Zeg het niet tegen, Josiane. Alstublieft!
- Vera Wie had dat nu zien aankomen! Potverdekke, heet Marie-Jeanneke. En wij maar denken dat gij zo'n tante nonneke waart.
- Frieda Maar enfin, Marie-Jeanne... hoe kan nu zoiets.
- MJ Ja, hoe gebeurt zoiets. Ik heb een tijdje geleden de beveiligingsfirma van Marcel ingeschakeld. Marcel is een alarm op mijn kluis komen zetten.
- Vera Hij is er toch in geraakt, in uw "kluis"...
- MJ Vera, alstublieft, stop met zo vulgair te doen. Marcel en ik dat gaat vooral om affectie, tederheid en...
- JJ ...van jetje geven achter de rug van zijn vrouw.
- MJ Och jongen, gaat gij maar wat kleuren!
- Claire Marie-Jeanne!
- MJ *(schrikt van haar reactie)* Sorry... maar ik ben helemaal over mijn toeren.
- Frieda Ge zou voor minder.
- Vera En wat zegt uwe Lowie daarvan?
- Frieda Wat is dat nu voor een vraag.
- Vera Ontvangt gij die Marcel waar uwe Lowie bij is.
- Frieda Ja, natuurlijk. Ge weet toch dat Lowie zwaar gehandicapt is, Vera. Wat moet ze doen? Die sukkelaar in de hof zetten tot ze klaar zijn?
- Vera En die moet daar dan op zien? Maar Marie-Jeanne, toch!

Claire En wist gij dat Marcel de man van Josiane is?

MJ Nee, natuurlijk niet. Dan zou ik zo iets toch nooit doen. Hij zei mij dat hij zijn vrouw dood was. Gestorven in een autoaccident. Hij heeft niet alleen Josiane, maar dus ook mij belogen. Ik wil hem niet meer zien. Maar alstublieft, zeg niks tegen Josiane. Ze moet daar niks van weten. Het zou haar zoveel pijn doen en het is voorbij nu.

Clautilde U wil dat wij liegen, juffrouw Vercauteren.

Vera *(richt zich op)* Is dat een probleem, Moeder Cent?

Clautilde Nee.

Josiane op.

Josiane Ik krijg ze niet open. Met de beste wil van de wereld niet.

Benny Zullen Jean-Jacques en ik eens gaan proberen?

Josiane Nee, dat heeft geen zin. Dat is een extra veiligheid die ervoor zorgt dat de poort niet manueel kan opengetrokken worden door inbrekers.

JJ En dus?

Josiane En dus ziet het ernaar uit dat we opgesloten zitten.

Frieda Tenzij iemand over de haag klimt.

Vera Vooruit, Clautilde.

Josiane Nee, daar zit een draad tussen met elektriciteit op. Als ge aan de haag komt, krijgt ge een zware elektrische schok.

Vera Vooruit, Clautilde!

Josiane Het enige wat ik kan doen is blijven bellen op Marcel zijn gsm. Maar zolang die nocturne op de beurs bezig is, zal hij mij niet antwoorden.

Frieda Anders moet gij eens proberen, Marie-Jeanne.

Iedereen verstomt

Claire *(tussen haar tanden)* Frieda!

Josiane Marie-Jeanne? Waarom zou Marie-Jeanne naar Marcel bellen.

Frieda Of Vera. Of ik. Of zuster Clautilde. Wilt ge dat zuster Clautilde eens belt?

Josiane Het zal geen verschil maken, wie belt. We moeten wachten tot die beurs gedaan is.

Vera Om hoelaat is dat?

MJ en Josiane Tegen elf uur.

MJ *(betrapt)* ... is dat meestal niet tegen elf uur gedaan, zo'n nocturne... half elf, elf uur...

Clautilde Tegen dat we op school zijn, zal de reünie al gedaan zijn...

Vera Och, over 150 jaar zal er wel een volgende zijn.

Clautilde En zeggen dat ik vanavond gehuldigd ging worden.

Vera Gehuldigd? Waarvoor?

Clautilde 50 jaar dienst in het Virgo Fidelis instituut.

Josiane Zijt gij niet op pensioen?

Clautilde Natuurlijk niet. Waarom zou ik? Om in de kloostertuin de rozen te snoeien? Rusten zal ik wel doen als ik dood ben.

Vera *(tegen de anderen)* Ik denk het niet. Dan moet ze kolen schuppen in de hel.

Clautilde U zegt?

Vera U zegt niks. Ik zou zeggen: waar is dat feestje, hier is dat feestje. We zullen zelf onze reünie hier wel organiseren. Josiane, doe ze nog maar eens vol.

Josiane Ik vrees dat er niks anders zal opzitten. Sorry, dames, ik schaam mij dood.

Frieda Het geeft niet Josiane. En uiteindelijk is het Vera haar schuld, niet die van u.

Josiane Laten we nog iets drinken. Voor iedereen nog eens hetzelfde? Waterke, fruitsap, cola...

Vera Voor mij een Leffe.

Josiane Die is op, Vera...

Vera Ook dat nog! Geef dan maar wijn. En voor ons twee vrienden (*JJ en Benny*) daar ook. Voor u ook, Eclairke?

Claire Ik heb al gezegd dat ik geen alcohol drink.

JJ Geen alcohol? Thuis drinkt ge niet anders!

Vera Vier wijn. Voor u ook Marie-Jeanne.

MJ Och god nee.

Josiane Eentje, Marie-Jeanne. Of zullen we er één delen?

Stilte, iedereen kijkt hoe MJ zal reageren op het delen.

MJ (*wanhopig*) Nee, geef mij maar een hele!

JJ Weet ge wat, Josiane. Zet u hier bij de vriendinnen en dan zal ik jullie eens bedienen. Op de reünie zouden ook garçons geweest zijn.

Claire Zo lief, JJ.

Josiane Ok, dat is vriendelijk. De keuken is daar. De drank staat in de frigo.

JJ Zeg eens zuster, wat zal het zijn om te zuipen.. euh... om te drinken.

Vera Een wijwaterke.

Clautilde Doe mij maar een trappist!

JJ Hola! Een lustige non.

Frieda Ooh, de lustige nonnetjes! Wie kent dat nog. Kent ge dat nog? Van vroeger in "Tien om te zien". Dat waren eigenlijk mannen verkleed als non. Met jartellen en al. Dat was zo grappig! (*zingt*) Wij zijn de lustige nonnetjes, wij hebben leuke ballonnetjes. In alle kleuren van de regenboog en doen we hups... gaan ze omhoog". Kent ge 't nog zuster? Hè? Allé, doe eens... Hups! Hups!
(*cfr. Youtube, De Angelica's – De Lustige Nonnetjes*)

Clautilde kijkt zwijgend uitdrukingsloos naar Frieda.

Frieda Nee?

Clautilde Met dergelijk platvloers vermaak kan ik mij als geestelijke niet inlaten, Frieda Vanvuchelen.

Frieda Nee, dat kunt ge niet inladen, dat begrijp ik.

Josiane Excuseer, zuster, ik heb geen trappist in huis...

Vera Ze zal in het klooster al wel genoeg trappisten aan haar lippen zetten. Geef haar maar een glas miswijn.

JJ Dat is dan gemakkelijk. Wijn voor iedereen! *(af)*

Josiane Goed. Dan zou ik zeggen: laat de reünie beginnen!

Iedereen zit aan de drank. De glazen zijn bijna leeg. De sfeer is goed, de hoofden al wat licht (behalve bij JJ en Vera). Clautilde blijft afstandelijk. MJ erg op haar ongemak, ze durft bijna niet bewegen. Gelach, we vallen terug binnen, midden in een gesprek ("ja, dat weet ik nog", "dat was ik vergeten", "dat was een tijd"...))

Josiane Wie heeft er eigenlijk kleinkinderen?

Vera Allé, we zijn aan de kleinkinderen... James, haal nog maar een fles wijn.

JJ naar de keuken.

Claire Ik! Ik heb foto's! *(neemt ze uit haar handtas)*

Vera Och nee... ze hebben foto's! Doe maar ineens twee flessen!

Frieda Hoeveel kinderen hebt ge, Claire.

Claire Vier. Marie, mijn dochter bij Henri. An, mijn dochter bij Stan. Amadee, mijn zoon van bij Roger. En dan mijn dochter bij Victor....

Vera Eleonor?

Claire Fatimah.

Frieda Is uw dochter een Marokkaanse?

JJ op met twee flessen wijn. Hij schenkt de glazen vol.

Claire Nee, waarom? Victor hield van exotische namen. Dus we kozen voor Fatimah. Fatimah Peeters. En ik heb ene kleinzoon.

Vera *(tegen JJ)* Dan zijt ge bompa, jongen? Proficiat!

Claire toont een foto op haar GSM aan MJ en Josiane.

Claire Kijk, dit is onze Max.

Frieda *(ziet de foto niet)* Oh, Max

Josiane Och kijk! Zie hem liggen op zijn kussen. Maar dat ziet er een brave uit.

Claire Heel braaf. Echt een droom. En slapen! Soms ga ik kijken of hij nog wel ademt, omdat ik hem zo lang niet hoor.

Josiane Allé, zeg

Claire Als hij al begint te huilen, dan is het omdat zijn tutje uit zijn mond is gevallen ofzo.

Frieda Slaapt uwe hond met een tut in zijne mond?

Claire Onze hond?

Josiane Max is Claire haar kleinzoon, Frieda.

Claire Ah ja, natuurlijk. Het zoontje van ons Fatimah.

Frieda Oh nee! Ik dacht dat Max een hond was! Ik hoor u zeggen “dat is onze Max” en ik dacht direct: “ah, ze hebben een hond”. Want ja, Max is normaal toch de naam voor een hond. Maar dat is dus een kind? Allé, zeg! O, nu ben ik toch beschaamd. Allé... “Max”... Max van Fatimah.

Claire Ja.

Frieda Da’s wel speciaal, hè.

Vera Als het een meisje was, heette ze Lassie *(drinkt)*.

Claire De vader van mijn schoonzoon Luk heette Maximiliaan.

Frieda Oei!

Josiane Het is dus een soort eerbetoon.

Claire Ja.

Frieda Aan wie?

Claire Aan de vader van Luk, mijn schoonzoon.

Frieda Ah... hoe?

Vera Frieda, alstublieft. Zijn pa zijn naam was Maximiliaan en daarom hebben ze de kleinzoon Max genoemd, van Maximiliaan.

Frieda Al een chance dat de schoonpapa niet Blackie heette, hè. Dan was ik nog meer in de war geweest.

Frieda lacht, de anderen niet.

Frieda Dan was het Blackie van Fatimah en Dirk.

Niemand lacht

Frieda *(stopt gegeneerd met lachen)* Is daar nog wijn in de fles?

JJ Benny, jong, wordt gij daar nooit moe van.

Benny Af en toe doe ik mijn deur dicht.

Josiane Nog iemand foto's van kinderen of kleinkinderen.

Vera Hier zie, een foto van mijn Wendy.

Josiane Gij hebt toch geen kinderen.

Vera Toch wel.

Josiane Hoe? *(ziet de foto)* Dat is een hond?

Vera Ja. Iets op tegen.

Josiane Euh.. nee.

Vera Mijn honden zijn mijn kinderen.

Benny Hoeveel hebt ge er, Vera. Twee?

Vera Acht. Wendy, Porky, Snoopy, Daisy, Lady, Mitsy, Mickey en Josy

Benny Amaai.

Vera En zal ik nu eens een geheim verklappen. Die laatste, die is naar u genoemd, Josiane.

Josiane Naar mij?

Vera Onze Josy. Ik heb die naar u genoemd. Toen ik haar adopteerde en een naam aan het zoeken was, toen kreeg ik toevallig één van onze jaarboeken in mijn handen. Ik ben daarin beginnen bladeren en ik kwam een klasfoto tegen van toen we in de Virgo Fidelis zaten. Ik keek naar de foto, ik keek naar ons Josy en het viel mij direct op.

Josiane Wat?

Vera Ons Josy lijkt op u!

Josiane Wablieft?

Vera Twee druppels water.

Frieda *(lacht)* Maar allé, Vera.

Vera Echt waar. Nu ziet ge het zo niet meer, maar de jonge Josiane. Josiane toen ze 17 jaar was. Die leek op Josy.

Josiane geeft de gsm door aan MJ, die hem aanneemt, maar niet kijkt. Ze geeft de gsm door aan Claire die wel kijkt en hem aan Clautilde geeft.

Benny En wat voor hond is Josy?

Vera Een Franse bulldog.

Josiane *(slikt)* Dus volgens u lijk ik op Franse bulldog?

Vera Vroeger, hè! Nu minder.

Josiane Minder!

Frieda Maar allé, Vera. Josiane vergelijken met een Franse Bulldog. Zij was altijd gebuisd op Frans.

Josiane Ik weet efkes niet goed wat ik moet zeggen.

Clautilde *(heeft de gsm gekregen)* Wel, nu ge het zegt...

Josiane Zuster, alstublieft....

Clautilde Het zijn de ogen, denk ik.

Josiane Mensen, drink, hè!

Ze drinkt haar glas wijn in één teug leeg.

Benny Het is mooi dat ge uw hondje, waar ge toch veel van houdt, noemt naar uw vriendin van vroeger. Dat wil zeggen dat Josiane een bijzondere rol heeft gespeeld in de ontwikkeling van uw persoonlijke “zijn”.

Vera Neenee, gewoon omdat ze erop leek.

Josiane Haalt ge nog eens een fles, Jean-Jacques.

JJ Zal ik ook nog eens proberen voor die bitterballen?

Vera Zouden we dat wel riskeren? Zie dat ze *nóg* een non binnen gooien.

Josiane Van mij moogt ge proberen, jongen.

Claire Ik zal u efkes helpen, Jean-Jacques. (*tegen de anderen*) Ik laat hem niet graag alleen bij dat heet frietvet.

JJ en Claire af

Josiane Marie-Jeanne, laten we het eens hebben over *úw* liefdesleven.

Iedereen zet zich schrap.

MJ Weet gij daar iets van?

Josiane Nee, daarom vraag ik het. Uwe Lowie, hoe zit dat nu juist? Wat voor accident is dat geweest?

MJ (*in de war*) Lowie... Euh... Wel ja, ik was er niet bij. Maar Irma, die naast ons woont heeft alles zien gebeuren. Hij stak de straat over en juist op dat moment komt er auto met een hoge snelheid aangereden. Die chauffeur heeft Lowie niet gezien, omdat ze blijkbaar aan het sms'en was achter het stuur. Hij heeft Lowie aangereden en is doorgereden.

Frieda Vluchtmisdrijf!

MJ Ja... Hij leefde gelukkig nog. Ze hebben hem direct geopereerd, maar ze hebben niet kunnen voorkomen dat hij voor het leven verminkt is....

Josiane En hebben Lowie en gij kinderen, Marie-Jeanne?

MJ Lowie en ik? Euh... Ik heb geen kinderen, nee....

Vera Maar Lowie wel?

MJ Lowie ook niet. Ik heb hem laten castreren toen hij een jaar bij mij was.

Josiane Pardon?

MJ Wel ja... hij sproeide alles onder... Maar nu zou hij toch geen kleintjes meer kunnen maken. Twee van zijn poten zijn geamputeerd.

Vera Wablieft?!

MJ Hij springt nu rond in huis terwijl hij steunt op zijne staart...

Vera Wacht eens! Lowie... dat is toch uwe man?

MJ Mijne man? Nee, Lowie is mijn kat.

Josiane 't Is niet waar!

Frieda Ah ja, dat is haar kat. Wat dachten jullie dan.

Clautilde Dus Max is een kind, Wendy is een hond en Lowie is een kat. Josiane, als ge nu gaat zeggen dat uwe Marcel een giraf is, dan ga ik naar huis.

Frieda Arm Lowieke. Gecastreerd en zijn poten geamputeerd.

Vera Of samengevat: geen poten en geen kloten.

Josiane Vera!

MJ Poten heeft hij nog wel, maar alleen zijn voorste.

Vera Dat vind ik erg voor u, Marie-Jeanne. Ik heb het wel niet op katten, maar toch....

Clautilde Ik ook niet sinds die kat in de tuin ervoor gezorgd heeft dat ik hier heel de avond naar die onzin van jullie moet zitten luisteren. Ik had op dit ogenblik aan de praat moeten zijn met de deken of met broeder Ernest. Of met de burgemeester. Maar waar zit ik: opgesloten met jullie. En wat moet ik doen: luisteren naar flauwekul over katten en honden en kinderen.

Claire op en JJ op. JJ schenkt glazen bij waar nodig.

Claire Voorlopig houdt de friteuse stand.

Vera *(tegen Clautilde)* Ge kunt misschien een gebedje doen. Vraagt eens aan uwe Goddevader of hij de poort niet kan laten opengaan. Dat moet toch lukken? Hij heeft de Dode Zee wel doen opengaan voor Jezus.

Clautilde Dat was de Rode Zee en dat was voor Mozes. Niet voor niks dat gij gebuisd waart op Godsdiens. Ik durf wedden dat ge niet eens uw tien geboden kent.

Frieda *(steekt haar hand op)* Ik wel! Zuster! Zuster!

Clautilde Nee, ik wil ze wel eens horen van juffrouw Ramaekers.

Vera Ik ga hier geen examen afleggen.

Clautilde Ziet ge wel..

Benny Kom dames, laten we het positief houden.

JJ Da's zeker! We gaan er een drankspelletje van maken.

Josiane Hoe bedoelt ge.

JJ Om beurt moet iemand een gebod zeggen. En duidt dan de volgende aan. En wie het niet weet of een fout maakt, moet ad fundum zijn glas leegdrinken.

Clautilde Spot nog maar een beetje met het geloof. Waarom niet.

Vera Wat is, Clautilde? Schrik dat ge zelf een fout zult maken?

Clautilde Ik? Natuurlijk niet!

Vera Dan zijn we vertrokken! Bovenal bemin één god. Nu gij.

Clautilde Zweer niet ijdel, vloek nog spot. Josiane.

Josiane Heilig steeds de dag des heren. Claire

Claire Vader moeder zult gij eren. Jean Jacques

JJ Drink steeds uw glas tot op de bodem leeg *(drinkt zijn glas ad fundum en schenkt zichzelf meteen bij)* Benny

Benny Dood niet, geef geen ergernis. *(drinkt toch zijn glas leeg)*.

Josiane Dat was toch juist?

Benny Dat weet ik. *(steekt zijn glas uit om bijgevuld te worden, JJ doet het)* Marie-Jeanne

MJ Doe nooit.. nee, dàt krijg ik niet gezegd... *(drinkt haar glas leeg).*

Josiane Doe nooit wat onkuisheid is.

Frieda *(schrikt en springt recht)* Hoe weet gij dat?

Josiane Wat?

Frieda Van die onkuisheid?

Vera Ga zitten, Frieda!

Frieda Ja *(drinkt in een reflex haar glas leeg)*

Josiane Claire.

Claire Ja, dinge... euh.. van de achterklap en liegen.

Clautilde Fout!

Claire drinkt haar glas leeg. JJ vult bij.

Benny Vlucht het stelen en bedriegen.

Clautilde Juist

Benny drinkt toch zijn glas leeg. JJ vult het bij.

Benny Vera

Vera Ook de achterklap en 't liegen. Marie-Jeanne

MJ schudt met haar hoofd dat ze niet wil antwoorden en drink haar glas leeg. De stress neemt toe en het spel gaat steeds sneller.

Vera Claire

Claire Ik weet het niet

Claire drinkt, JJ vult bij

Vera Josiane.

Josiane Ik ook niet. Ik heb een blackout. *(drinkt, JJ vult bij)*

Benny Zuster Clautilde, zal het wel weten.

Clautilde Ook de achterklap en 't liegen.

Benny Dat is al gezegd.

Clautilde Ah.. dan... *(ze denkt na, geeft op en drinkt haar glas leeg, JJ vult NIET bij)*

Benny Frieda?

Frieda Wees steeds kuis in uw gemoed... Vera *(drinkt haar glas leeg)*

Vera En begeer nooit iemands goed. Santé! *(drinkt haar glas leeg)*

JJ Hoe plezant was dat! Nog iemand een glaasje.

Iedereen *(steekt het glas uit)* Ja!

Een uurtje later. Iedereen is na het drankspelletje behoorlijk aangeschoten. Behalve JJ en Vera. De glazen zijn weer leeg. Op de tafel staan nog enkele extra lege flessen wijn en een bijna lege kom bitterballen.

Josiane Wie nog een bitterbal? Het zijn de laatste.

Frieda Oh nee, ik word zo vet als een koe. Vroeger kreeg ik dat er met een paar dagen regime terug vanaf. Maar nu blijft iedere bitterbal aan mijn lijf plakken.

Josiane De nadelen van het ouder worden.

Claire Sinds een paar maanden heb ik dat ook, dat mijn blaas precies een eigen leven leidt. Ik moet te pas en te onpas plassen. En als ik mij dan niet haast, is het te laat. En thuis heb ik dat niet. Altijd op een ander.

Clautilde Instabiliteit van de blaas. Ge moet minder tomaten eten. Dat helpt.

Claire Echt?

Clautilde Probeer het maar. Ge zult zien.

Josiane Ik heb daar ook last van. En dikwijls ook zo'n opgeblazen gevoel. En winderigheid. Dat komt soms zo uit het niets opzetten. Dan krijg ik zo een opgezette buik.

Clautide Minder melk drinken.

Josiane Ja?

Clautilde En minder kaas eten.

Frieda Wat wilt ge. Onze beste jaren zijn voorbij. Vanaf nu gaat het alleen nog bergaf. Tot we dood zijn.

Vera Dat positief denken, gaat haar toch niet zo goed af, hè Benny?

Frieda Ik omarm dat. Dat is het leven en voor iedereen hetzelfde. Ik put er positieve energie uit.

Benny legt zijn hand op de schouder van Frieda.

Benny Goed, schatteke. Ik ben fier op u. Uw deur staat open om het positieve binnen te laten en het negatieve gooit ge door de open vensters naar buiten. Heel goed.

Vera Tocht dat niet met uw deur en uw ramen op elkaar open? Zie maar dat ge geen valling krijgt.

Benny We mogen niet te veel piekeren over ouder worden. Maar we moeten denken: we zijn op dit moment jonger dan we ooit zullen zijn.

Frieda Oh, da's schoon... *(het huilen staat haar nader dan het lachen)* Ja... Sorry, ik ben wat emotioneel. Ik heb dat soms ineens. Maar dat gaat even snel terug weg als het komt. Ik kan dat de laatste tijd zo hebben, hè... Het ene moment voel ik mij alsof ik alles aankan en het andere moment voel ik mij zo triestig en begin ik te huilen.

Clautilde Ge eet teveel voorverpakt voedsel?

Frieda Wat?

Clautilde Voorverpakt voedsel. Ge moogt dat niet eten. Dat heeft een negatieve invloed op het verloop van uw menopauze.

Vera Goedele Liekens heeft gesproken. Wat weet gij daar nu van!

Clautilde Ik ben ook een vrouw, juffrouw Ramaekers.

Vera Als gij het zegt....

Josiane Menopauze is voor niks goed. Alles verandert. Heel uw lijf ziet af van de zwaartekracht. Nog een paar jaar en mijn borsten hangen op mijn knieën. Alles zakt. Behalve uw tandvlees, dat trekt naar boven.

Vera En dan uw huid die zo uitdroogt en schilfert...

Claire Daar bestaan middeltjes voor, hè. Wat verzorgende olie en huidcrème. En smeren maar!

JJ *(tegen Benny)* Dat heeft ze graag... eens goed gesmeerd worden.

Vera Met het materiaal dat gij in huis hebt, kunt ge haar beter ineens balsemen.

Frieda Kom, laten we over iets plezanters praten! Josiane, gij zat vroeger in de handbalclub. Doet ge dat nog?

Josiane Ik? Handballen? Nee, Frieda, dat kan ik niet meer met mijn rug en mijn knieën. Ik maak nu beeldjes in keramiek.

Vera Pottenbakken?

Josiane Nee, geen potten...

Frieda Oh, pottenbakken! En komt uwe Marcel dan ook zo achter u zitten in zijn bloot bovenlijf? En neemt hij dan ook uw handen vast. Zoals in die film. Hoe heet die weer... Waar hij eigenlijk dood is, maar zij hem nog altijd ziet. Met die ene acteur. Hè? Allé, die acteur. Hij is nu terug dood, maar in het echt.

JJ Patrick Swayze

Frieda Juist. Komt hij ook zo achter u zitten, Josiane (*lacht*) Ziet ge het al voor u, Marie-Jeanne!

Marie-Jeanne verstijft.

Claire Keramiek, Josiane.

Josiane Ja, dat ontspant mij. Het is zoals vroeger op school: boetseren met klei tot er een beeld ontstaat.

Vera Een beetje gelijk uwe plastische chirurg, Claire.

Josiane En gij, Marie-Jeanne?

MJ (*schrikt*) Wat?

Josiane Hebt gij zo bezigheden waar wij nog niks van weten en waar ge u in kunt uitleven.

Alle hoofden in één keer naar MJ.

MJ Euh... ik zing..

Vera (*tussen haar tanden*)...seffes een toonje lager...

MJ .. bij het zangkoor. En ik zit bij Femma. En ik zorg voor Lowie.

Claire Ik ben bij het toneel. Bij de toneelgroep van onze parochie: Vermaak na inspanning. We hebben pas een voorstelling achter de rug. Het was goed, hè Jean-Jacques?

JJ Ja. Speciaal. Het decor was mooi.

Clautilde En welk stuk was het? Iets van Shakespeare? Molière?

Frieda Ruud De Ridder?

Claire Nee, het was een stuk van Hugo Claus. "De Spaanse Hoer"

Clautilde Excuseer.

Claire "De Spaanse..."

Clautilde Ik heb u verstaan!

Vera En gij speelde de titelrol zeker?

Claire Nee, ik was de soufleur. Ik speel zelf niet.

Josiane Nee? Gij wou vroeger toch actrice worden? En nu zijt ge bij een toneelgezelschap en ge speelt niet?

Claire Ik durf niet goed. Volgens de regisseur moet ik nog wat werken aan mijn gezichtsuitdrukkingen. Wie weet, volgend jaar...

Vera Wie weet. Ram er nog maar een shotje botox in, dan zal het wel gaan.

Josiane Ik ga nog eens proberen om Marcel te bereiken.

Josiane neemt haar gsm en belt. Zonder resultaat.

JJ Dames, we gaan nog iets drinken.

Frieda Doe mij nog maar een cola.

MJ Water voor mij is goed.

JJ Niks van! Wijn! Voor iedereen!

Claire Niet meer voor mij, JJ, echt niet. Wilt ge geloven dat ik wat zat ben.

Frieda Voor mij ook niet. Ik zie Clautilde nu al twee keer zitten en ik wil niet dat er een derde bijkomt (*lacht dronken, herpakt zich en slaat een kruis*) Genade, zuster!

Vera Doe eens allemaal normaal, seuten! Wat hoor ik hier toch allemaal. Saaie trutten, dat zijn jullie geworden! Wat is er met jullie gebeurd?

Claire Wat krijgt gij nu?

Vera Denken jullie dan nooit nog eens aan vroeger? Aan wie we waren? Aan wat we deden? Weet ge nog die laatste lesdag voor de laatste examens in 6 Handel? Het was mooi weer en we kregen van mijnheer Menten van Wiskunde een ijsje getrakteerd, om het schooljaar af te sluiten. Dat was een goeie mens.

Clautilde Al 15 jaar dood.

Vera We zijn een horentje gaan kopen en met de hele klas naar het park gegaan en daar in het gras hebben we onze crème opgegeten en

hebben we tegen mijnheer Menten gezegd wat onze toekomstplannen waren. Weten jullie dat nog?

Josiane Ik weet dat nog. Dat was een schone dag.

JJ op met fles wijn.

Vera Weet ge nog wat gij wou worden, Claire?

Claire Ja, actrice op de tv. Zoals Chris Lomme.

JJ Wie?

Claire Chris Lomme

JJ Die ken ik niet.

Frieda De Natalie Meskens van onze tijd.

Claire En dan zou ik naar Hollywood gaan en daar werken als model en actrice. In gedachten stond ik zelfs al op de cover van de playboy, zoals Marilyn Monroe.

Vera En zijt ge actrice geworden?

Claire Nee.

Vera Hebt ge in uwe blote op foto's gestaan?

Claire Nee.

JJ Ah...jawel, hè schat.

Hij neemt zijn smartphone en zoekt foto's.

Claire Doe dat weg! Ze bedoelt foto's die in de playboy hebben gestaan.

JJ Nee, dat niet. Maar kijk hier eens!

Hij laat een foto zien aan Benny.

Benny *(geschrokken)* Ho maar! *(dan geïnteresseerd, dronken)* Ho maar... Die hare kelder zou ik ook wel eens in het wit willen zetten!

Frieda Benny!

Vera Waar is Claire die zo zat als een schup op de toog stond te dansen. Weet ge het nog? De ene halve liter na de ander. Die keer dat ge

Ludwig Verbeek zijne kop zot wilde maken. En het is nog gelukt ook, want dezelfde avond stak ge al bij hem in de nest.

Clautilde Wablieft?

Vera Waar is dat mooi, spontaan meiske naartoe? Zit dat daar nog ergens, onder alle plastiek?

Claire Begint ge daar nu weer over? Ik wil gewoon..

Vera Ge wilt er gewoon goed blijven uitzien. Maar ge ziet er niet goed uit. En dat weet gij ook. Elke leeftijd heeft toch zijn charme. Blijf niet zo vasthangen aan het verleden. Uw dromen hebt ge niet nagejaagd, waarom dan wel een schoonheidsideaal?

Claire, neem nog een glas wijn. Zoals vroeger. En trek u geen kloten aan van uw vel of de calorieën of de vetten of de kanker. En drink! Drink nondeju tot ge erbij neervalt! En kruip uit uwe souffleursbak het podium op bij “Vermaak na inspanning”. Want het is dat wat ge écht wilt!

Claire Ge hebt gelijk. *(neemt een glas wijn)* Santé!

Vera En Frieda. Waar is Frieda die op de Italiëreis in het zesde ‘s nachts in haar onderbroek door de straten van Assisi liep?

Benny *(lacht)* Pardon?

Clautilde *(streng)* Pardon??

JJ Respect!

Frieda *(lacht)* Merci.

JJ geeft Frieda een vuistje. Dan ziet ze het gezicht van Clautilde.

Frieda Dat is niet waar, hoor zuster.

Vera Het zal nog niet zijn. Ge had bijna een halve fles rum in uwe gillet hangen. En we speelden doen, durven of waarheid op onze kamer, kent ge het nog. “Ge durft niet”, zei Eddy van 6 Latijn.

Clautilde Zaten er jongens op de kamer?

Vera En gij zei: “ik niet durven” en ge trok uw bloes en uw broek uit en in uwe soutien en uw onderbroek zijt ge uit het raam gekropen en

de straat van het hotel op en af gelopen. Ge zijt nog tegen die pater gelopen op de terugweg.

Clautilde *(slaat een kruisteken)* Jezus, Maria, Jozef, wat een schande.

Benny Is dat waar, Frieda? Dat is een kant van u die ik precies niet ken.

Vera Nee. Omdat het een saaie trut is geworden. Wanneer hebt gij voor het laatst in uwe soutien door de straat gelopen?

Frieda Mijn schoonmoeder woont wel naast ons.

Vera Weet ge nog wat gij wou doen na uw studies.

Frieda Ja. Ik wou een wereldreis maken en dan verpleegkunde gaan studeren.

Vera Een wereldreis. En nu zit ge godverdekke ieder jaar in Erperheide. In uwe bungalow. Wat hebt ge uiteindelijk gezien van de wereld?

Frieda Ik ben eens naar Sluis geweest. En de Loire-streek, hè Benny. Benny durft niet vliegen.

Vera Benny durft niet vliegen. En dus blijft gij ook maar thuis. Zijt ge verpleegster geworden?

Frieda Nee.

Vera Nee, want Benny wou u thuis hebben. Bij hem en de rest van Abba.

Frieda Abba?

Vera Pak een glas. En drink op de wereld zien. Drink op nooit meer naar Erperheide gaan. Drink op Benny een valium geven en hem in een vliegtuig steken.

Frieda Ah ja, Benny. Dat zouden we eens kunnen proberen. *(drinkt)*

Vera Josiane, weet ge nog wat uwe droom was?

Clautilde Ze gaat iedereen afgaan, dat kan nog even duren... *(drinkt)*

Vera Gij ging waterputten graven in Senegal. En er scholen bouwen en lesgeven aan de negerkes. Wat is er gekomen van die droom? Hoeveel scholen hebt ge gebouwd?

Josiane Geen enkele.

Vera Aan hoeveel negerkes hebt ge les gegeven.

Josiane Geen één. Maar ik geef wel ieder jaar geld aan de 11.11.11-actie.

Vera Amaai, proficiat! Zie maar dat ze u niet heilig verklaren, moeder Theresa. Al uw idealen zijn weg, Josiane. Ge zijt een brave huisvrouw, opgesloten in haar gouden kooi. Pottenbakken en uwe vent zijne gin bewaken. Als we veertig jaar geleden, die dag dat we met ons crèmeke in het park zaten, tegen u gezegd hadden dat dit uw leven zou worden, ge had ons vierkant uitgelachen. Drink potverdekke. Drink op de negerkes in Senegal. Het is nog niet te laat. Ge hebt uwe Marcel daar niet voor nodig.

Josiane drinkt

En Marie-Jeanne....

MJ Oh nee...

Vera Waarom zijt gij toch nooit eens uitgebroken. Ge woont al van uw geboorte in een huis onder de kerktoren. Ge weet niet eens wat er in de wereld te zien is. Zijt gij daar content mee? Hebt gij niet het gevoel dat ge vanalles hebt gemist in uw leven?

MJ Jawel.

Vera Ge zijt in de fleur van uw leven. Doe iets. Ga desnoods met Frieda op wereldreis. Of met Josiane naar Senegal. Drink nog een glas.

Vera schenkt een glas uit voor zichzelf en één voor MJ en geeft het aan MJ

Vera Het leven is kort, Marie-Jeanne. Voor ge het weet is het voorbij. Kijk naar Marie-Rose. Het ene moment gaat ze spruiten kopen, het andere moment wordt ze overreden door een heel wielerpeleton. Gij zijt gezond. Profiteer daarvan. Leef!

Vera en MJ klinken en drinken.

Benny Interesseert het u niet om bij mij seminaries te komen geven, Vera?

Clautilde Er is inderdaad een goeie preker aan u verloren gegaan. Wat hebt ge over mij te zeggen.

Vera Niks.

Clautilde Hoe niks?

Vera Wou gij als kind al non worden?

Clautilde Nee.

Vera *(verder in haar drive)* Voila, ge zijt geworden wat ge... *(beseft wat Clautilde zei)* Hoe nee?

Clautilde Ik ben op mijn 18de ingetreden in het klooster, omdat dat de wens van mijn ouders. Want in elke familie moest er minstens één geestelijke zijn. En in mijn familie was ik die uitverkorene. Maar denkt gij dat ik nooit andere dingen heb gewild? Denkt gij dat ik nooit de wereld heb willen rondreizen? Dat ik nooit andere ambities heb gehad? Dat ik niet gedroomd heb van een man? Of kinderen? Ik ben óók een mens van vlees en bloed. Ik heb ook nood gehad aan liefde? En affectie. En seks! En nog! God weet hoe graag ik terug 18 zou willen zijn. En hoe anders de keuzes dan zouden zijn, die ik zou maken. Maar ik kan niet meer terug. Daarvoor is het te laat. Ik kan mijn leven niet meer omgooien. Vera heeft gelijk. Jullie wel. Niks is erger dan op een dag te moeten beseffen dat het leven dat achter u ligt niet is wat ge had gewild dat het was.
Ge zijt geen 18 meer. Ge hebt waarschijnlijk niet nog eens veertig jaar meer in het verschiet. Het is vandaag dat ge moet leven.

Niemand weet wat te zeggen.

Clautilde Neem mij niet kwalijk, ik denk dat ik wat veel wijn tot mij heb genomen.

Vera Daar drinken we op! *(ze heft het glas, de anderen volgen)*

Claire Op de meisjes van 6 Handel.

Vera Op het leven!

Frieda Op de vriendschap

Claire Op het verleden

JJ Op de toekomst

Josiane Op Virgo Fidelis

Mj Ik voel mij niet goed...

MJ loopt af.

Vera Ocharme, Marie-Jeanne.

Josiane Maar gij Vera? Gij hebt toch ook niet het leven geleid dat ge wou.

Vera Ik heb niet de kansen gekregen die jullie hebben gekregen. Mede dankzij sommige nonnen hier aanwezig. Maar ik heb alles uit het leven gehaald wat ik er kon uithalen. En dat doe ik nog. Het beste wat ik in mijn leven ooit heb gedaan, was mijne vent uit het raam van Anita haar superette duwen. Ik ben blij dat ik het bij hem ben aftrapt. Het heeft mij vrijheid gegeven. En dat is mijn hoogste goed. Dat maakt mij gelukkig. *(voegt er nog aan toe)* Dat en mijn honden.

Stilte.

Clautilde *(stil)* Het spijt mij.

Stilte. Er gaat een gsm af in de handtas van MJ

Josiane Stil! Een gsm?

Frieda Het is die van Marie-Jeanne.

Josiane Marie-Jeanne? Van wie krijgt die zo laat nog telefoon?

Iedereen voelt de bui hangen.

Claire Het zal wel niet dringend zijn?

Vera Misschien iemand die een fout nummer heeft gebruikt.

Benny Ze zullen wel iets inspreken.

Josiane Nee, dat is niet normaal. Ze heeft geen man en geen kinderen. Wie belt haar dan nu nog? We moeten dat opnemen. Misschien een noodgeval in haar familie?

GSM stopt. Iedereen, behalve Josiane, is opgelucht.

Claire Ah, 't is al gedaan.

Josiane Wie zou dat nu geweest zijn.

Frieda Lowie waarschijnlijk niet. Die kan niet bellen zonder poten.

Claire Heeft de man van Marie-Jeanne geen poten?

Frieda Lowie is de kat van Marie-Jeanne.

Claire Ah zo! Ik heb het niet op katten. Ik heb een paar maanden geleden trouwens nog één per ongeluk overreden aan de kerk.

Frieda Dat meent ge niet.

Claire Ik was efkes afgeleid door mijn gsm. Een ongeluk is rap gebeurd.

GSM gaat terug

Josiane Dat moet dringend zijn. Ik ga opnemen.

Ze neemt de gsm uit de handtas van MJ.

Josiane “schattie”? Ze wordt gebeld door iemand die in haar telefoonlijst staat als “schattie”!

Frieda Dat zal haar moeder zijn.

Josiane *(lacht)* 't Is niet waar! Marie-Jeanne heeft een lief! Waarom zegt die daar niks van.

GSM stopt

Claire Maar nee, Josiane, Marie-Jeanne met een man... dat kan toch niet!

Josiane Ge weet wat ze zeggen: stille waters...

Vera ...daar kunt ge ook in verdrinken.

Josiane Als die nu nog eens belt, dan neem ik op!

Anderen Nee!

Josiane Waarom niet! We hebben juist gedronken op het leven. Dan mogen we toch wel eens zot doen! Ik neem op en ik doe of ik Marie-Jeanne ben. Dan kunnen we nog eens lachen.

GSM belt niet meer.

Claire Ze bellen niet meer.

Vera Steek de gsm maar weg, Josiane.

Josiane wil de gsm terug in de handtas steken. Dan belt hij opnieuw.

Josiane Ik neem op (*antwoord met zwoele stem*) Hallo schattie? Heb je mij gemist...

Muziek intro "Les feuilles mortes". Josiane hoort de stem van Marcel en verstijft. Ze laat de gsm zakken en vallen. Ze blijft even staan en gaat naar de kast met de gin. Ze doet die open. Het alarm gaat af. Ze gaat naar de kast met de zekeringen en trekt net als Vera een paar draden uit de kast. Het alarm stopt. Ze drinkt aan de fles. MJ komt binnen. De muziek stopt. Zonder dat iemand het merkt, is Zuster Clautilde stilletjes in elkaar gezakt. Het lijkt of ze slaapt.

Mj Nu voelde ik mij efkes niet goed. Maar 't gaat terug. Ik kan maar beter stoppen met drinken

Josiane neemt een glas en schenkt het vol gin. Ze geeft het aan MJ. JJ merkt Clautilde op.

Josiane Wij moeten eens klappen...

JJ Euh...Dames, we zitten met een probleem.

Hij doet teken op Clautilde die in elkaar gezakt op de zetel zit. Fade out licht.

Claire, Frieda en Vera zitten in de zetel. JJ komt uit de gang

JJ Ze ligt in de logeerkamer tot ik haar kan meenemen naar het mortuarium. Ik ga kijken of de brandweer er is voor de poort.

Frieda Ocharme zuster Clautilde. Moeten we haar geen kruisje gaan geven?

Vera Die zal ze in haar leven al wel genoeg gehad hebben zeker.

Frieda Ik ben er nog niet goed van.

Claire En Marie-Jeanne en Josiane? Die zitten al zolang in de keuken.

Vera Die hebben danook één en ander te bespreken.

Frieda Ocharme Josiane.

Vera Ocharme, Marie-Jeanne. Nu had ze eindelijk een man aan de haak, blijkt het een bedrieger te zijn.

Josiane op uit de keuken met een groot mes.

Frieda Oh nee! Josiane toch!

Claire Josiane, wat hebt ge gedaan? Hebt ge... ge hebt toch niet...

Vera Josiane, doe dat mes weg.

Josiane *(richt het mes op)* Ik...

Frieda Aahh! Niet doen, Josiane. Wij kunnen daar toch niks aan doen dat Marie-Jeanne op uwe Marcel heeft gezeten!

Josiane Ik heb nog een taart staan. Wil iemand een stuk?

Claire Waar is Marie-Jeanne? Leeft ze nog?

Josiane Natuurlijk leeft ze nog. Marie-Jeanne zit te janken aan mijn keukentafel. En ik kan het haar niet kwalijk nemen. Marcel heeft haar evenveel belogen als mij. Ze dacht dat zijn vrouw dood was. Ze wist niet beter.

Benny op uit de gang.

Benny De brandweer is er. Ze zijn de poort aan het openzagen.

Frieda En nu?

Vera Als we rap zijn kunnen we nog ene gaan drinken in Virgo Fidelis.

Iedereen bekijkt haar.

Vera Niet?

Josiane Nu is het tijd om eens naar Marcel te bellen.

Frieda Wat gaat ge zeggen?

Josiane Ik weet het niet.

Claire Wacht ge niet beter tot hij thuis is?

Josiane Ik weet het niet...

JJ op.

JJ De poort is open.

Claire Ja, dan...

Niemand weet goed wat te doen.

Josiane Voor mij moeten jullie niet blijven.

Vera We gaan u hier niet alleen laten, Josiane.

Josiane Ik ben niet alleen. Marie-Jeanne is nog hier.

Frieda Maar ge gaat toch niet...

Josiane Ik ga haar niet niet de keel oversnijden, Frieda. Wees maar gerust.

Claire Goed... dan gaan we maar. Dag Josiane *(ze omhelst Josiane)*

JJ Ja. Goeieavond.

Claire Tot nog eens.

Josiane Vergeet de dode non in mijn logeerkamer niet mee te nemen.

JJ Neenee...

Claire af. JJ wil volgen.

Josiane Jean-Jacques?

JJ Ja?

Josiane Ga naar Zuid-Afrika, jongen. De leeuwen zitten op u te wachten. Stel het geen jaar uit. Als ge het nu niet doet, doet ge het nooit.

JJ *(knikt)* Goeieavond. *(af)*

Vera *(bij Josiane)* Als er iets is, ge moogt mij altijd bellen.

Josiane Merci, Vera.

Vera geeft Josiane een hand. Wil af. Blijft staan. Keert op haar passen terug en omhelst Josiane.

Frieda Dan gaan wij ook maar, hè Benny. Bedankt voor de fijne avond.

Josiane Ja.

Frieda aarzelt om weg te gaan.

Frieda Weet gij hoe we het gemakkelijkste rijden?

Benny Ik zal het wel vinden, Frieda.

Frieda Dat zei ge ook toen we naar hier vertrokken.

Benny Vertrouwt ge mij of vertrouwt ge mij niet?

Frieda Nee, ik vertrouw u niet.

Ze gaan af

Josiane (voor zichzelf) Groot gelijk, meiske.

Josiane is alleen achtergebleven in de zetel. Ze barst in huilen uit. MJ op uit de keuken. Ze gaat naast Josiane zitten.

MJ Hij heeft mij op een keer verteld over zijn overleden vrouw. Over dat hij haar zo miste. Dat ze vroeger zo verliefd waren op elkaar. Zo verliefd dat ze het gevoel hadden dat ze niks of niemand nodig hadden, behalve elkaar. En dat hij dacht dat het voor altijd zo zou blijven. Maar ineens was ze weg. Hij zei dat hij haar graag zag en haar nooit zou vergeten. Maar dat hij niet kon leven met een dode vrouw.

Stilte

Josiane Hij had gelijk. ... Ik ben al jaren dood.

Stilte

Josiane (herpakt zich) Maar Vera heeft ook gelijk. Het is tijd voor de verrijzenis. We moeten profiteren van het leven. Want voor we het weten, is alles voorbij. Kijk naar zuster Clautilde. We zijn nog altijd dezelfde meisjes als toen in Virgo Fidelis. We hebben nog altijd hetzelfde lijf, hetzelfde hart, dezelfde ziel. Het enige wat anders is geworden, zijn onze dromen. Waarom eigenlijk? Jaar na jaar wordt meer van onze toekomst, ons verleden. We moeten alles uit het leven halen wat erin zit.

MJ Ik weet niet hoe dat moet.

Josiane Ik wel.

Ze neemt haar gsm, staat recht en belt naar Marcel

Josiane Marcel, ik ben het. Nee, ge moet niks zeggen. Ge moet luisteren. Ik weet het Marcel. Ik weet het van u en Marie-Jeanne. ... Nee, Marcel, niks zeggen! ...
(probeert zich sterk te houden, maar huilt vanbinnen) Ik kan u eigenlijk niks kwalijk nemen, Marcel. Want ge hebt gelijk. Ge hebt gelijk wanneer ge tegen Marie-Jeanne zegt dat ik dood ben. Het meiske dat gij 39 jaar geleden hebt leren kennen aan dat zwembad in Senegal is dood... Het meiske dat samen met u de wereld ging

verbeteren, dat vol plannen zat, dat op zoek was naar avontuur en uitdagingen. Het meisje met al haar toekomstplannen, waar gij destijds voor gekozen hebt... het is al jaren dood. *(ze huilt, maar herpakt zich dan min of meer)* Dus ik begrijp dat ge nieuw leven gaat zoeken op een ander. Wat ik niet versta, Marcel, is dat ge leven gaat zoeken bij een ander lijk. Want Marie-Jeanne is even dood als ik.... Sst, zwijg, Marcel, ik ben nog niet klaar. *(herpakt zich, wordt zakelijker)* Ik bel om te zeggen dat ge u geen zorgen moet maken. Ik gooi u niet buiten. Ge moogt gerust terug naar huis komen. *(krijgt het terug moeilijk)* Alleen zal ik er niet meer zijn.... Ik weet niet waar naartoe, Marcel. Ik zal wel zien. Soms hebben we het allemaal niet in de hand, zeker? En dan loopt het leven hoe het loopt. Dus ik zie wel... Dag Marcel.

Wil afduwen, bedenkt zich.

Ah ja, als ge thuiskomt moet ge eens naar de poort laten kijken. Die klemt soms een beetje....

MJ komt bij haar staan met de doos cleenex. Josiane huilt, neemt zakdoekjes, droogt haar tranen. Ze herpakt zich.

Josiane Gaat ge met mij mee?

MJ Waar naartoe?

Josiane Onze deur terug openzetten.

MJ knikt, de vrouwen omhelzen elkaar.

Achtergrond reprise "Les feuilles mortes" (einde lied) Fade out licht. Licht is pas volledig uit gelijktijdig met einde lied.

Einde

mei 2018

Achtergrond/karakters personages

Claire

- Op het eerste zicht oppervlakkig
- Probeert krampachtig jong te blijven
- Heeft al een aantal plastisch chirurgische ingrepen achter de rug en laat zeer regelmatig botox spuiten. Daardoor heeft ze weinig tot geen gelaatsexpressie meer. Haar gezicht staat vast op een permanente glimlach.
- Is in de grond ongelukkig: kan niet tegen het ouder worden, is niet geworden wat ze wou worden, heeft de ware liefde nooit gevonden. Verbergt die ongelukkigheid onder een laag oppervlakkig geluk.
- Is bang voor ziekte en dood, maar werkt toch bij een begrafenisondernemer. Ze doet dit niet graag (te confronterend), maar doet het voor Jean Jacques.
- Geen goede band met Vera. Het zijn twee uitersten. Dat is altijd al zo geweest.
- Ze heeft waarschijnlijk een alcoholprobleem dat ze voor iedereen tracht te verbergen.

Als leerling: - mooiste meisje van de school, aandacht van alle jongens
 - geen interesse in de klas. Las de Joepie en lakte haar nagels
 - slaagde erin om alle mannelijke leerkrachten rond de vinger te winden
 - ging graag uit

Frieda

- Een typische Vlaamse huisvrouw die van over de haag met de buurvrouw de laatste roddels deelt
- Weet alles van iedereen en wat ze nog niet weet, wil ze te weten komen
- Praat heel veel en is héél druk. Ze is héél aanwezig. Altijd.
- Klassiek, traditioneel, Katholiek
- Is geen seut, maar zal nooit buiten de lijnen kleuren.
- Nerveus, omdat ze goed wil overkomen bij iedereen
- Vermoeiend voor haar omgeving
- Vaak dringen de dingen niet tot haar door. Omdat ze niet intelligent is, maar ook omdat ze niet goed luistert.
- Ze is erg naïef. Als iemand een verhaal vertelt, gaat ze daar helemaal in op. Ze is ook heel goedgegelovig en neemt zelfs de meest absurde dingen voor waar aan.
- Praat eerst en denkt dan pas na.

- Als leerling:
- haantje-de-voorste, studeerde hard, maar haalde slechte cijfers omdat ze de vragen niet begreep
 - was een strevertje en probeerde het lievelingetje te zijn van de leerkrachten. Die werden nerveus van haar en zagen haar liever gaan dan komen
 - was in de grond een goed kind en zou nooit pesten of uitsluiten.

Vera

- Op het eerste zicht een manwijf zonder gevoel of empathisch vermogen
- Zeer aanwezig, een voortrekker, assertief en heeft over alles en iedereen een uitgesproken mening
- Tegen de mannen, zo lijkt het. Maar dat is een houding. Ze is gekwetst in de liefde en laat uitschijnen dat ze sterk genoeg is om het zonder man te doen. Maar het liefste wat ze zou willen, is liefde vinden.
- Heeft nooit de kansen gekregen die de anderen kregen. Ze heeft altijd moeten vechten in haar leven.
- Voorbeeld van "grote mond, klein hartje"
- Ze is erg eenzaam. Vrienden heeft ze niet.
- Ze kwetst vaak zonder het te willen.
- Ze neemt Claire graag als slachtoffer van haar opmerkingen, omdat Claire vroeger alles was en had wat zij niet was/had. Claire nu pakken op haar tekortkomingen, geeft voldoening

- Als leerling:
- ongemotiveerd
 - slechte resultaten, omdat ze na de schooluren werkte in plaats van te studeren.
 - grote mond in de klas, nam het woord wanneer er ontevredenheid moest worden geuit.
 - sliep vaak in de les, omdat ze vermoeid was van het buitenschools werk. Dat werd door de school gezien al desinteresse en luiheid.
 - Vader weg toen ze kind was. Moeder zwaar leven. Ze had een broer die op het slechte pad was. Er was geen geld.
 - Wou losbreken uit de marginaliteit. Had die capaciteiten, maar niet de kansen.
 - Was "één van de jongens"

Marie-Jeanne

- Uiterst bescheiden, verlegen, stil, wil het liefst in het decor verdwijnen
- Kan moeilijk conversatie voeren, maakt weinig oogcontact.
- Is chronisch nerveus en doodsbang om foute dingen te zeggen of doen
- Katholiek met een huis met kruis -en heiligenbeelden
- Heeft één geheim, Marcel, omdat haar drang naar geborgenheid bij een man een gevoel was dat ze niet kon negeren of wegduwen. Maar met een man samen zijn, op haar leeftijd, ongehuwd... Dat strookt eigenlijk niet met haar waarden en geloof.

- Schaamt zich danook voor haar relatie
- Is een slapende vulkaan, die ooit moet uitbarsten.

- Als leerling:
- stil en verlegen
 - laatste naam die de leerkracht kende, laatste gekozen in de turnles
 - werd vuurrood wanneer ze werd aangesproken
 - stond bij het groepje, maar sprak niet veel (werd meegetrokken door Frieda)
 - nooit met jongens
 - onopvallende kleding, bril

Josiane

- Vriendelijk, goed hart
- Actief, energiek, geëngageerd en geïnteresseerd
- Organisator, bemiddelaar
- Staat stevig in het leven, lijkt van alle klasgenotes het meest stabiel te zijn
- Getrouwd met Marcel, maar de relatie is al een tijdje doodgebloed. Ze heeft Marcel nog wel graag, maar van verliefdheid of liefde is nog weinig sprake.
- Ze blijft voor een stuk bij Marcel voor de financiële zekerheid, maar vooral ook uit gewoonte. Ze is ook niet écht ongelukkig bij hem.
- Zenuwachtig voor de ontvangst van de klasgenotes. Ook omdat ze weet dat zuster Clautilde zal langskomen

- Als leerling:
- zeer goede punten
 - ordelijk
 - werkte goed mee in de klas, gaf de beste spreekbeurten
 - was een voortrekker, een organisator
 - een voorbeeld-leerling en daardoor ook de lieveling van de leerkrachten

Clautilde

- clichébeeld van de strenge katholieke zuster
- Wou eigenlijk nooit non worden, maar is wél gelovig
- Heeft zichzelf weggecijferd voor haar familie. Ze heeft het gevoel heel veel gemist te hebben.
- Zal ongetwijfeld ooit verliefd zijn geweest, maar mocht daar niets mee doen.
- Het leven heeft haar verbitterd gemaakt.
- Zij een hard leven, dan iederéén een hard leven. Daarom was ze zo streng en hard voor de leerlingen.

Benny

- Sluit zich af voor de drukte van Frieda. Dat lukt niet altijd even goed
- Straalt een grote rust uit, omdat hij veel mediteert en veel bezig is met spiritualiteit. Hij heeft dit nodig, want anders had hij Frieda al lang de kop ingeslagen.
- Voor hij Frieda kende, was hij een vrolijke pleziermaker.
- Hij spreekt heel rustig, in tegenstelling tot Frieda.
- Uiteindelijk is wel hij de baas in de relatie. "Hij ligt niet onder de sloef"

Jean-Jacques

- Heeft nog het jeugdige enthousiasme dat al de anderen verloren zijn
- Staat symbool voor de jeugd, die de anderen kwijt zijn.
- Heeft wél nog dromen, idealen en toekomstplannen
- Voor hem is Claire geen “blijver”. Ze is rijk en dat komt hem goed van pas. Hij kan zich amuseren bij haar, maar van grote liefde is geen sprake. Waarschijnlijk zijn ze binnen een jaar uit elkaar.